

GHID DE STUDIU BIBLIC

Evanghelia după Matei

Ghid de studiu al Scripturii
Evangelia după Matei

© 2012 Christianity Today. Multiplicat cu permisiunea Christianity Today (www.smallgroups.com) numai pentru uzul intern al Bisericii Baptiste Metanoia Arad, Str. Tribunalul Dobra nr. 8, Arad.

Calendar de studiu 2013-2014 – Biserica Baptistă Metanoia Arad

Ucenicul lui Cristos proclamă Evanghelia Împărăției

Săptămâna	Lecția	Titlul lecției	Pasaj
16-22 Dec	1	Cea mai ciudată poveste de Crăciun	Matei Cap. 1-2
23-29 Dec	-	-	
30 Dec-5 Ian	-	-	
06-12 Ian	2	Perspectiva misiunii lui Isus	Matei Cap. 3-4
13-19 Ian	3	Cu Isus în viața reală – Partea I	Matei Cap. 5
20-26 Ian	4	Cu Isus în viața reală – Partea II	Matei Cap. 6-7
27 Ian -02 Feb	5	Importanța și valoarea implicării active în viața comunității	Matei Cap. 8-9
03-09 Feb	6	Ucenicii lui Isus, oameni obișnuiți despre care nimeni n-ar fi crezut că au stofă de eroi	Matei Cap. 10
10-16 Feb	7	Bătălia continuă pentru răscumpărare	Matei Cap. 11-12
17-23 Feb	-	Conferință – Evanghelia după Matei	
24 Feb -02 Mar	8	Adevărata bucurie în prezența lui Isus	Matei Cap. 13
03-09 Mar	9	Credința e „imposibilă“	Matei 14:22-16:12
10-16 Mar	10	Dumnezeu ne arată gloria Sa	Matei 16:13:17:27
17-23 Mar	-	Conferință - Idolii inimii	
24-30 Mar	11	Actul ne-natural al iertării	Matei 18:1-19:15
31 Mar -06 Apr	12	Șocul harului	Matei 19:16-20:34
7-13 Apr	13	Isus preia controlul - Florile	Matei Cap. 21-22
14-20 Apr	-	Săptămâna Mare - Paștele	
21-27 Apr	14	O mărturie falsă: Fariseismul religios sau neconcordanța dintre vorbe și fapte.	Matei Cap. 23
28 Apr -04 Mai	15	Ultimele învățături ale lui Isus	Matei Cap. 24-25
5-11 Mai	-	Conferință - Familie	

Săptămâna	Lecția	Titlul lecției	Pasaj
12-18 Mai	16	Dumnezeu e cu noi	Matei Cap. 26-27
19-25 Mai	17	Învierea	Matei Cap. 28
26 Mai-01 Iun	18	Marea Trimitere	Mt. 28:16-20; Fapte Cap.1
02-08 Iun	19	Coborârea Duhului Sfânt - Rusalii	Fapte Cap. 2
9-15 Iun	20	Concluzii An bisericesc	

Cuprins

Pentru învățătorii de grup mic:

Cum să folosești acest ghid de studiu în cadrul grupului	7
Introducere	9
Lecția 1: Cea mai ciudată poveste de Crăciun	13
Lecția 2: Perspectiva misiunii lui Isus	21
Lecția 3: Cu Isus în viața reală (I)	29
Lecția 4: Cu Isus în viața reală (II)	37
Lecția 5: Importanța și valoarea implicării active în viața comunității	45
Lecția 6: Ucenicii lui Isus, oameni obișnuiți despre care nimeni n-ar fi crezut că au stofă de eroi	51
Lecția 7: Bătălia continuă pentru răscumpărare	59
Lecția 8: Adevărata bucurie în prezența lui Isus	67
Lecția 9: Credința este „imposibilă”	75
Lecția 10: Dumnezeu ne arată slava Lui	83
Lecția 11: Actul nenatural al iertării	91
Lecția 12: Șocul harului	99
Lecția 13: Isus preia controlul	107
Lecția 14: O mărturie falsă	113
Lecția 15: Ultimele învățături ale lui Isus	119
Lecția 16: Dumnezeu este cu noi	127
Lecția 17: Învierea	135
Lecția 18: Marea Trimitere	141

Pentru învățătorii de grup mic

Cum să folosești acest ghid de studiu în cadrul grupului

Acest ghid de studiu poate fi folosit în mod individual sau în grup. Dacă intenționezi să-l folosești în cadrul unui grup, ține cont de următoarele sugestii:

- Asigură-te că fiecare membru al grupului deține o copie a ghidului.
- Nu trebuie să te simți obligat să folosești tot materialul din acest ghid. Majoritatea ghidurilor noastre conțin mai mult material decât poate fi parcurs într-o singură întâlnire, așa că ai libertatea să selectezi informațiile și întrebările care întâmpină cel mai bine nevoile grupului tău. Folosește partea teoretică într-unul din următoarele moduri: pentru propria informare și pregătire; pentru a le citi (sau rezuma) la întâlnirea de grup; pentru a fi citite de către membrii grupului în liniște.
- Asigură-te că întregul grup se angajează să păstreze confidențialitatea discuțiilor. Acest aspect este esențial pentru ca oamenii să vorbească deschis.
- Atunci când parcurgeți întrebările, fii gata să vorbești deschis despre slăbiciunile tale. Este important ca membrii grupului să vadă că și alții le împărtășesc experiențele. Ai grijă ca sinceritatea și deschiderea să fie priorități în grupului vostru.
- Începe și încheie fiecare întâlnire cu rugăciune.

Introducere

Pe parcursul întregii sale evanghelii, Matei ne invită la o aventură plină de provocări în care Isus nu cere nimic altceva decât o dedicare completă a inimii, dar această aventură este o invitație și pentru aceia care simt că au o credință mică. Promisiunea Domnului pentru ei este că nu trebuie să umble singuri. Chemarea lui Isus nu este pentru „experții în spiritualitate”, ci mai degrabă se adresează în mod repetat celor săraci în duh (Matei 5:3), celor bolnavi care au nevoie de doctor (Matei 9:9-13) copiilor și „debutanților” într-ale credinței (Matei 11:25; 18:4).

Cristos însuși se exprimă foarte clar atunci când formulează singura cerință necesară pentru a-L urma pe El: *Veniți la Mine, toți cei trudiți și împovărați, și Eu vă voi da odihnă. Luați jugul Meu asupra voastră, și învățați dela Mine, căci Eu sunt blând și smerit cu inima; și veți găsi odihnă pentru sufletele voastre.* (Matei 11:28-29)

Prin urmare, noi venim la El din cauza invitației Lui extrem de generoase făcută din toată inima, nu pentru că avem noi vreun merit sau pentru că ne-am calificat, nu pentru că nu ne vom poticni niciodată pe drum și nu vom cădea niciodată, nu pentru că credința noastră este puternică și extraordinară. Venim pur și simplu pentru că El ne-a chemat să venim la El, iar chemarea Lui este întotdeauna suficientă.

Din volumul *Evanghelia după Matei: Dumnezeu este cu noi*,
de **Matt Woodley**

Ghidul acesta de studiu a fost conceput cu intenția de a ajuta membrii unui grup mic în călătoria lor prin Evanghelia după Matei. Lecțiile se bazează, într-o oarecare măsură, pe volumul *Evanghelia după Matei: Dumnezeu este cu noi* publicat la editura InterVarsity Press. **(Toate citatele sunt din acest volum cu excepția cazului în care se face referire la o altă carte).** Acest studiu care acoperă o perioadă de 16 săptămâni a fost gândit cu intenția de a atinge următoarele obiective:

- Să studieze viața, moartea, învierea și învățătura Domnului Isus, așa cum sunt ele prezentate în Evanghelia după Matei.
- Să crească dragostea și supunerea noastră față de Domnul Isus.
- Să dezvolte în cadrul grupului spiritul de ucenicie față de Isus încurajând participanții să pună întrebări sincere și directe, să-și împărtășească poverile și binecuvântările de care au parte de-a lungul acestei călătorii.
- Să sporească dragostea și compasiunea noastră pentru cei pierduți de lângă noi.

Acest ghid de studiu poate fi folosit în numeroase contexte, cum ar fi:

- O echipă de conducere care dorește să crească în cunoașterea și înțelegerea lui Cristos, pentru ca mai apoi să slujească comunitatea din care face parte.
- Un grup mic care dorește o perspectivă nouă în umblarea cu Cristos.
- Un studiu făcut cu întreaga biserică, menit să încurajeze pe credincioși să fie mai serioși în umblarea cu Cristos și să arate dragoste față de cei pierduți.
- O relație de mentorat/ucenicie unu-la-unu.

Când vei începe să parcurgi studiul de față nu uita următoarele principii:

- Fiecare lecție este gândită în așa fel încât să dureze între 45-60 de minute.

- Ar fi de folos – chiar dacă nu obligatoriu – ca fiecare participant sau fiecare familie (în cazul grupurilor de familii) să dețină câte un exemplar din volumul lui Matt Woodley, *Evanghelia după Matei: Dumnezeu este cu noi*. Fiecare secțiune începe cu o lectură succintă din acest volum prin care se introduce subiectul care urmează să fie discutat. Aveți libertatea să parcurgeți și alte secțiuni din același volum, însă ghidul nostru de studiu a fost conceput pentru a vă ajuta în citirea Scripturii, în interacțiunile dintre voi și în sensibilizarea voastră la vocea Duhului Sfânt.
- Nu vă simțiți obligați să parcurgeți întregul material cuprins în fiecare lecție. Începeți cu una din întrebările introductive și continuați cu celelalte, în măsura în care reușiți să le parcurgeți. Aproape fiecare lecție are mai mult material decât se poate parcurge într-o singură întâlnire, prin urmare aveți libertatea să alegeți întrebările și aplicațiile în funcție de nevoile grupului. Folosește partea teoretică într-unul din următoarele moduri: pentru propria informare și pregătire; pentru a le citi (sau rezuma) la întâlnirea de grup; pentru a fi citite de către membrii grupului în liniște.
- Asigură-te că întregul grup se angajează să păstreze confidențialitatea discuțiilor. Acest lucru este esențial pentru ca oamenii să vorbească deschis.
- Atunci când parcurgeți întrebările, fii gata să vorbești deschis despre slăbiciunile tale. Este important ca membrii grupului să vadă că și alții le împărtășesc experiențele. Ai grijă ca sinceritatea și deschiderea să fie priorități în grupului vostru.
- Începe și încheie fiecare întâlnire cu rugăciune.

Lecția 1:

Cea mai ciudată poveste de Crăciun

| ...dar este cea adevărată!

De la primul până la ultimul verset, Evanghelia după Matei poate fi considerată evanghelia îndurării divine. Acest Isus prezentat aici este prietenul păcătoșilor. El nu ne este dușman, nici măcar atunci când suntem înlănțuiți de păcat sau stânjeniți de starea noastră. Este prietenul celor care nu se încadrează în tipare, al inadaptaților și al disprețuiților.

Un prieten de-al meu spunea: „Dumnezeu alege să lucreze cu cei păcătoși, zdrobiți, nedoriți de nimeni. De parcă ar avea alte opțiuni?!” Aceasta este povestea îndurării lui Cristos. El i-a eliberat pe oameni de păcatele lor (1:21); intră în apă și se botează ca să se identifice cu păcătoșii prin botezul Lui (3:13-15); îi vindecă pe bolnavi, nu pe cei care se considerau sănătoși (9:9-13); moare răstignit pe cruce între doi păcătoși (27:38). „Iată-L pe acest Mesia, acest Isus, acest Mântuitor”, spune Matei, după care declară că Isus avea păcătoși chiar între membrii familiei Sale pământești! Și dacă Domnul, Stăpânul și Mesia al nostru trăiește și moare de dragul păcătoșilor și al celor disprețuiți, atunci și urmașii Lui trebuie să-i iubească și să le pese de ei!

Textul de studiat: **Matei 1:1 – 2:23**

Partea I — Identifică problema

Citește **Matei 1:1-17**

Întrebări pentru discuții:

1 Care a fost una dintre primele povești ale copilăriei care ți-a captat imaginația?

2 Când ai încercat pentru prima dată să citești Biblia de unul singur și cu ce impresie ai rămas? Ți s-a părut plictisitoare sau interesantă? Care a fost prima ta reacție față de Scriptură?

3 Care au fost obiceiurile de Crăciun din copilăria ta care te-au făcut să aștepti cu nerăbdare această sărbătoare? Ce a însemnat Crăciunul pentru tine: distracție, cadouri, petreceri sau atmosferă de familie, sentiment de siguranță, etc.?

Partea II — Descoperă principiile eterne

Lecția practică nr.1: *Faptul că învățăm despre nașterea Domnului Isus ne ajută să înțelegem mai bine traiectoria vieții Lui.*

Citește **Matei 1:18:25**

Unul dintre filozofii greci din primele secole ridiculiza conceptul de întrupare a Mântuitorului, punând întrebarea: „Cum ar putea cineva accepta ideea că Dumnezeu urma să devină un embrion uman care mai apoi să se nască și să fie înfășat în scutece sărăcicioase, având parte de o naștere ca oricare dintre noi, mânjit de sânge și alte lucruri dezgustătoare?”

Întrebări pentru discuții:

1 De ce crede lumea, în general, că ideea de întrupare în chip de om a Domnului Isus (Dumnezeu care a luat trup de om și s-a născut într-o iesele sărăcicioasă) este una atât de greu de acceptat?

Care sunt factorii care te ajută să îți amintești de minunea întrupării?

2 Care a fost prețul pe care a trebuit să îl plătească Iosif și Maria pentru ca noi să beneficiem de minunea întrupării?

Ce învățăm din exemplul lor despre prețul pe care trebuie să îl plătim atunci când acceptăm să îl urmăm pe Cristos?

3 Care sunt cele două Nume binecunoscute ale Domnului Isus care apar în acest fragment din Scriptură?

4 Matei s-ar fi putut focaliza asupra oricăror alte Nume ale Domnului Isus care apar în Scriptură. Ce anume încearcă el să sublinieze despre Domnul Isus când folosește aceste două nume?

5 Ce anume încearcă Matei să comunice despre natura Domnului Isus și despre ideile de bază ce se pot desprinde din Evanghelia după Matei?

Lecția practică nr. 2: *Personajele principale din capitolul 2 reprezintă câteva categorii de oameni: cei care îl caută pe Dumnezeu - Magii; cei care fug de fața lui Dumnezeu - Irod; și, în final, dragostea jertfitoare a lui Dumnezeu pentru noi - Pruncul Isus.*

Citește **Matei, capitolul 2.**

Irod reprezintă o categorie de oameni caracterizați de o răzvrătire extremă împotriva lui Dumnezeu. Totuși, aș vrea să te întreb dacă crezi că există situații din viața ta în care te-ai împotrivit

lui Dumnezeu până la extrem. Te rog analizează citatul acesta: „La fel ca și Irod, nici eu nu am dreptul să spun că nu sunt decât un om ca toți ceilalți, care are nevoie doar de o mică ajustare pe ici pe colo. De fapt, eu sunt un rebel care trebuie să depună armele. Sunt un copil fugit de acasă care trebuie să revină la casa părintească. ... Sunt unul care și-a croit destinul după cum l-a dus capul, care s-a îndepărtat de Dumnezeu și i-a întors fața.” (p.37)

1 Imaginați-vă cum a arătat căutarea Magilor după Pruncul Isus. În ce fel îl căutau ei pe Dumnezeu, și cum i-a căutat Dumnezeu pe ei?

2 Care credeți că este importanța faptului că evreii îi considerau pe Magii veniți din Răsărit păgâni și oameni din afara poporului lor?

3 De ce credeți că Matei îi pomenește și pe Magi atunci când prezintă istoria nașterii Mântuitorului?

4 Dacă citiți cu atenție Matei 2:1-8, cum l-ați descrie pe Irod, luând în considerare personalitatea lui și răzvrătirea lui față de Dumnezeu?

Iată ce spune Matt Woodley: *E nevoie de un miracol pentru ca noi, oamenii, să ne deschidem inima ca să acceptăm*

harul lui Dumnezeu. Pentru mulți dintre noi, acest miracol al acceptării harului se manifestă sub forma unei experiențe de abandon total, o capitulare - poate chiar un eșec, o formă de dependență de care nu putem scăpa, o suferință profundă sau o înfrângere teribilă.

5 Care a fost miracolul care te-a determinat pe tine să capitulezi și să îți deschizi inima și viața pentru harul lui Dumnezeu?

Lecția practică nr. 3: *Isus a venit în lume pentru cei mai vulnerabili, adică pentru oamenii ce aveau cea mai mare nevoie de El.*

În capitolul 2 din evanghelia după Matei, autorul prefigurează încă una din marile teme prezente aici: Isus, Împăratul, ia partea celor priviți cu dispreț (Maria), a celor ce suferă, sunt bolnavi sau demonizați (Mat. 4:23-24), a celor săraci în duh (Mat. 5:3), a celor persecutați și vânați de semeni (Mat. 5:10-12), a celor ce se îngrijorează sau au o credință mică (Mat. 6:25-34), a celor respinși de societate (Mat. 8:1), a celor înlănțuiți de păcat (Mat. 9:9-11), a „copilașilor” (Mat.11: 25-27), a celor trudiți și împovărați (Mat. 11:28-30) ... La modul cel mai practic, povestea adevărată a Crăciunului, așa cum este prezentată de Matei, descrie adevărata misiune a Bisericii. Încă de la începuturile ei, biserica știa clar că Împăratul născut în ieslea umilă, Cel venit în lumea noastră ca cel mai sărac dintre pământeni, este Cel care ne cheamă să purtăm de grijă „copilașilor”, celor slabi și asupriți, celor urâți de ai lor și dați la o parte, celor bolnavi și celor înlănțuiți de păcat.

6 Cunoașteți persoane pe care le-ați cataloga drept respinși, disprețuiți, persecutați, vânați de semeni, trudiți și împovărați, etc. și care își duc viața în preajma voastră? Dați exemple concrete.

Partea III — Aplicații practice

În capitolul 2, în patru ocazii diferite (vezi versetele 5, 13, 17-18, 23), Matei ne reamintește faptul că a venit vremea când se împlinesc Scripturile. Istoria, în general, și chiar poveștile noastre de viață, sunt presărate cu momente întunecate de trădare, eșecuri, pierderi și suferință, însă toate acestea nu pot umbri bucuria și speranța răspândite de povestea Crăciunului, a nașterii lui Mesia. de nenumărate ori în epistola lui, Matei subliniază faptul că planul lui Dumnezeu a fost dus la îndeplinire. Chiar și atunci când totul pare întunecat și lipsit de speranță, Dumnezeu continuă să își ducă la îndeplinire planul pregătit dinainte pentru întreaga omenire.

Plan de acțiune: *Cum trebuie să ne rugăm pentru cei ce nu știu despre minunea întrupării Mântuitorului? În plus, ce altceva ar trebui să fac/să facem pentru ei, în afară de rugăciune, chiar în săptămâna aceasta?*

Lecția 2:

Perspectiva misiunii lui Isus

Împărăția este în prim plan.

Tema majoră a Evangheliei după Matei este venirea Împărăției în și prin Isus. În finalul capitolului 4 și apoi în finalul capitolului 9, Matei se oprește și face un scurt rezumat al vieții și lucrării lui Isus. În ambele situații, Matei folosește cuvinte aproape identice pentru a spune că „Isus străbătea toată Galilea, învățând pe norod în sinagogi, propovăduind Evanghelia Împărăției, și tămăduind orice boală și orice neputință care era în norod.” (Matei 4:23; 9:35).

Textul de studiat: **Matei 3:1-4:25**

Partea I: Identifică problema

Isus nu a afirmat nici nu a lăsat să se înțeleagă că Împărăția Cerurilor va începe după ce mori, sau că vei găsi Împărăția Cerurilor dacă te vei strădui mai mult. Isus a declarat, atât prin cuvinte cât și prin fapte, că Împărăția Cerurilor este aici, chiar acum, chiar în acest loc (până și în Galileea cea neînsemnată), în prezența Lui. Și în plus, ea este pentru voi – da pentru voi, oamenii obișnuiți, săraci în duhul, întristați, smeriți, flămânzi, miloși, împăciuitori. Isus a fost purtătorul Împărăției; oricine a crezut în El a putut intra în promisiunea lui Dumnezeu de a deveni o făptură nouă sub domnia Regelui.

Întrebări pentru discuții:

1 Povestește grupului experiența botezului tău, indiferent dacă a fost când erai nou-născut, copil, adolescent sau adult.

2 Descrie ce înseamnă pentru viața ta de acum să fii „mort față de păcat și viu pentru Cristos.”

3 Care a fost impresia ta din copilărie despre Vechiul Testament? A fost confuză, înfricoșătoare sau frumoasă? S-a schimbat în vreun fel perspectiva ta asupra Vechiului Testament?

4 Ce îți vine în minte atunci când te gândești la Împărăția lui Dumnezeu?

Cât de largă este perspectiva ta asupra restaurării făcute de Dumnezeu?

Partea II—Descoperă principiile eterne

Lecția practică nr.1: *Botezul lui Isus are scop dublu: în primul rând el confirmă divinitatea lui Isus ca Fiu al lui Dumnezeu (Matei 3:17); în al doilea rând, Isus este botezat pentru a ne arăta că El se identifică cu noi în starea noastră decăzută.*

Matt Woodley îl descrie pe Ioan Botezătorul ca fiind un om „parcă scăpat din codru, sălbatic, neîngrijit, care mânca insecte, care se răstește la tine spunându-ți că trebuie să te pocăiești.” (citește Matei 3:1-17)

1 Pune-te în pielea evreilor din vremea lui Ioan Botezătorul. Ce este atât de intrigant la el? Ce spune imaginea sa atât de „nonconformistă” despre „Cel care vine” (Isus) și mesajul Evangheliei Sale?

2 Ce are în comun botezul lui Isus și moartea Sa pe cruce – experiența supremă a lui Cristos care este „cu noi”?

Lecția practică nr. 2: *Ispitirea lui Isus dezvăluie modul în care El înfruntă atacurile lui Satan și împlinește nevoia umanității.*

Atunci când L-a ispitit pe Isus, Satan a țintit la esența identității Sale de Fiu al lui Dumnezeu. Citește Matei 4:1-11.

3 De ce folosește Isus aceeași tactică ca și Satan citând din Scriptură pentru a combate promisiunile false ale acestuia? Citește **Evrei 2:14-18**.

4 Potrivit acestui pasaj, de ce este atât de important că Isus a fost ispitit de Satan și totuși nu s-a lăsat înșelat de amăgirile lui?

Ce înseamnă lucrul acesta pentru noi când ne luptăm cu ispitele?

Lecția practică nr.3: Împărăția cerurilor a fost pomenită încă din Vechiul Testament, cu mult înainte ca Isus să înceapă să vorbească despre ea.

Citește **Matei 4:12-25**.

Isus a declarat: „*Pocăiți-vă, căci Împărăția cerurilor este aproape*” (Matei 4:17). Nu vom înțelege ideea Împărăției dacă nu vom privi la imaginea de ansamblu. Împărăția cerurilor nu a început atunci când Isus s-a arătat pe malul Mării Galileii; Dumnezeu i-a spus poporului Său despre această împărăție cu mult timp în urmă, în vremurile Vechiului Testament.

5 De ce crezi că este atât de important să înțelegem contextul „imaginii de ansamblu”?

6 Ce anume a fost atât de surprinzător la modul umil, fără fanfaronadă, în care Isus și-a început lucrarea, predicând, vindecându-i pe bolnavi și scoțând demoni?

7 Vedem că Isus a înțeles fraza „Împărăția cerurilor” în sensul ei cel mai larg și cuprinzător atunci când i-a chemat pe ucenici să vină după El, în Matei 4:18-22. De ce crezi că Isus și-a început lucrarea de instaurare a Împărăției în comunitate?

8 Observă câteva dintre promisiunile vechi-testamentale (Isaia 2:2,4; 11:4, 6, 9; 61:1; 65:17-19). De ce crezi că vestea adusă de Isus că Împărăția cerurilor este aproape a fost atât de importantă pentru poporul care o aștepta deja de secole?

9 „Zidirea unei comunități este parte din viața în cadrul Împărăției lui Dumnezeu. Comunitatea este locul în care eu-l nostru se micșorează și moare pentru că Dumnezeu găsește că e bine să ne pună împreună cu alți oameni care nu oferă prea multă iubire (dar care trebuie să se confrunte cu încercările noastre atât de stângace de a le arăta iubire).”
Matt Woodley

Describe o experiență în care ai fost schimbat datorită unei frământări sau conflict pe care le-ai trăit în comunitate?

Partea III: Aplicații practice

Cum ar trebui să răspundem noi, urmașii Regelui Isus, la problema acută a manipulării societății în favoarea întreținerii consumerismului pe plan mondial? O ignorăm și spunem că nu este problema noastră sau a țării noastre? Nu, Regele poate răscumpăra fiecare compartiment al acestei lumi decăzute. Neglijez această problemă pentru că lui Dumnezeu îi pasă doar de relația mea personală cu Isus? Nu, pentru că Regelui îi pasă atât de mântuirea mea, cât și de dreptatea de care are nevoie cel sărac și asuprit. Dacă Împărăția cerurilor vine într-adevăr prin prezența lui Isus, atunci, ca urmași ai Săi, ne va dura inima pentru copiii abuzați din întreaga lume. De asemenea, vom fi atenți la alegerile noastre ca și consumatori și la felul în care aceste alegeri pot încuraja exploatarea și nu compasiunea. Vom lua în considerare aceste aspecte, deoarece Regele Isus și Împărăția Sa au de-a face cu probleme majore, globale, ca și dreptatea, drepturile omului și protecția mediului. Toate acestea au implicații spirituale.

10 Care sunt deciziile aparent minore pe care le luăm în general, dar care au un impact asupra altora din întreaga lume?

11 Care este legătura dintre aceste decizii și „imaginea de ansamblu” a Împărăției lui Isus?

Plan de acțiune:

- *Împreună cu grupul, faceți o listă cu alegerile pe care le puteți face ca și consumator pentru a contribui la restaurarea lumii. Rugați-vă ca Domnul să vă descopere care sunt acele alegeri/decizii, ca să le transmiteți și altora.*
- *„Împărăția lui Dumnezeu se arată în cele mai mici aspecte ale vieții personale, cum ar fi lupta cu cancerul, depresia, ispita sexuală sau dependența de droguri. Împărăția este o realitate în viața unui părinte îngrijorat pentru fiica lui rebelă (...) Nu este ușor să rămâi în perimetrul Împărăției, dar dacă puterea și prezența Împărăției lui Isus nu se arată în viața fiecăruia dintre noi, în viața comunității poporului lui Dumnezeu, cu siguranță nu va putea să rezolve probleme globale cum sunt sărăcia, drepturile omului și războiul.” Matt Woodley*

Care sunt acele „aspecte mai neînsemnate ale vieții” tale în care trebuie să se manifeste Împărăția lui Dumnezeu? Roagă-te ca Isus să pătrundă și în acele locuri cu puterea și vestea bună a Împărăției Sale pe măsură ce te supui domniei Lui.

Lecția 3:

Cu Isus în viața reală (I)

Ai fost un biet cerșetor, dar acum El te-a transformat în Prinț!

E important să nu uităm niciodată că Împărăția Domnului Isus nu este rezervată unei elite spirituale, unui grup select compus din super eroi într-ale vieții spirituale! Dacă alegi să îl urmezi pe El, vei merge pe o cale îngustă pe care te vei întâlni cu alții ca tine: oameni obișnuiți, nu eroi; oameni plini de defecte și imperfecți, adică dintre cei săraci în duh, cei ce plâng, cei umili, cei flămânzi și însetați, dar și dintre cei miloși. Despre ei ni se spune că vor moșteni Împărăția lui Isus care va să vie. Cum așa? Haideți să luăm un exemplu: când ești sărac în duh, când știi sigur cât de mare nevoie ai avut și încă mai ai de harul lui Dumnezeu, când înțelegi că nu aveai niciun drept să te aștepti la ceva bun din partea lui Dumnezeu dar cu toate astea El s-a îndurat de tine și te-a mântuit, te-a iubit nespus de mult - mai mult chiar, a revărsat peste tine belșug de har și vindecare, mult mai mult decât ai fi meritat vreodată - atunci, cum mai poți să te uiți cu dispreț la un semen de-al tău? Când înțelegi adevărul, vei asculta de cuvintele Domnului din Matei 5:21-26, tocmai pentru că ai experimentat deja și continui să experimentezi mereu harul nemăsurat și nemeritat al lui Dumnezeu. Erai un biet cerșetor, dar prin harul Lui, El te-a îmbogățit și te-a făcut prinț! Când înțelegi de unde te-a scos Dumnezeu, toată mânia, resentimentele și disprețul față de oameni, care odată ți se păreau normale și justificate, ți se par acum josnice și rușinoase.

Textul de studiat: **Matei 5:1–48**

Partea I — Identifică problema

Întrebări pentru discuții:

1 Care a fost prima ta reacție sinceră față de învățăturile Domnului Isus? Ți s-au părut frumoase, pline de înțelepciune, eliberatoare, sau șocante, greu de digerat, dificile, dure, sau... în ce fel le-ai perceput?

2 Când erai la școala primară, care erau copiii pe care îți era greu să îi accepți, să îi plăci, să îi tolerezi în cercurile tale sau să îi incluzi în activitățile în care erai și tu implicat?

3 Evident, nimic pe lumea aceasta nu are același efect asupra alimentelor ca și sarea, nici când trebuie să dea gust, nici când vine vorba să conserve anumite produse alimentare. Totuși, care sunt câteva dintre condimentele tale favorite, pe lângă sare și piper?

Partea II — Descoperă principiile eterne

Lecția practică nr. 1: *Isus ne răstoarnă cu susul în jos întreaga filozofie de viață!*

Citește fragmentul despre Fericiri, din **Matei 5:1 - 12**

Cei mai mulți dintre cercetătorii Noului Testament consideră că aceste versete constituie fundamentul întregii Predici pe de Munte a Domnului Isus.

4 Ce ți se pare șocant în aceste afirmații ale Domnului Isus?

5 Care sunt categoriile de oameni pe care Domnul îi numește „fericiți” (sau „binecuvântați” într-o altă traducere)? Care sunt promisiunile Domnului Isus pe care le extragem din fragmentul cu Fericile?

6 Făcând trimitere la fragmentul din Matei 5:3, scriitorul creștin Tim Keller face afirmația că majoritatea creștinilor ar prefera să fie considerați că fac parte “din clasa de mijloc” mai degrabă decât din clasa celor “săraci în duh”. Ce credeți că vrea să spună? De ce ne este atât de greu să recunoaștem că suntem “săraci în duh”?

Lecția practică nr. 2: Domnul Isus ne cheamă să ne asumăm un stil de viață radical diferit de al celor din lume și se dă pe Sine ca exemplu.

Citește **Matei 5:13-16**

7 Observați că Isus nu le spune ucenicilor: „Trebuie să începeți să vă purtați ca și cum ați fi sarea pământului și lumina lumii.” El le spune: „Voi SUNTEȚI (în limba greacă fraza folosită este una emfatică, însemnând de fapt „voi, da, cu adevărat voi, sunteți...” sarea pământului și lumina lumii.” Care sunt implicațiile acestei afirmații pentru tine, personal?

Citește **Matei 5:17-37**

8 Ce adevăr dorește să transmită Isus referitor la identitatea și la autoritatea Lui, potrivit acestui fragment din Scriptură?

9 Ce spune Isus despre mânie, autoîndreptățire și pofta sexuală?

10 Urmăriți felul în care „curge” predica Domnului Isus, începând cu Matei 5:3 și continuând cu Fericirile. Cât de important este să încercăm să punem în practică învățătura Domnului care apare în partea a doua a acestui fragment din Scriptură?

Activitate opțională: *Împărțiți-vă în grupuri de 2-3 (femeile separat de bărbați) și discutați ce are Isus de spus despre mânie și despre poftă. Evident, discuțiile pot scoate la lumină aspecte mai delicate ale vieții noastre. Care sunt domeniile în care ai problemele cele mai serioase când vine vorba să pui în practică învățătura Domnului cu privire la aspectele acestea?*

Lecția practică nr. 3: *Isus ne poruncește să ne iubim dușmanii.*

Citește **Matei 5: 38-48**

11 Cum ai prezenta pe scurt mesajul Domnului Isus din acest fragment din Scriptură?

12 Ce ne spune Domnul Isus în acest fragment din Scriptură despre caracterul Tatălui Său (și al nostru)?

13 Citind fragmentul din Scriptură pomenit mai sus, Bertrand Russell, binecunoscutul ateist, spunea în glumă: *„Principiul acesta creștin care îți cere să îți iubești vrășmașii este unul extreme de benefic ... N-ai cum să îi aduci vreo obiecție, cu excepția faptului că aproape tuturor ne este aproape imposibil să îl punem în practică, dacă este să fim cu adevărat sinceri.”* Considerați că avea dreptate? Dacă nu, cum putem pune în practică, sincer vorbind, această învățătură a Domnului din versetele 38-48?

14 Există vreo diferență în cazul în care considerăm exemplele acestea concrete ale Domnului Isus ca „studii de caz” mai degrabă decât ca pe niște porunci?

15 Considerați că există în grupul nostru persoane care au demonstrat în trecut același fel de dragoste pentru aproapele ca a Domnului, prezentată în versetele 43-44? Dacă da, împărtășiți grupului situațiile respective.

Partea III — Aplicații practice

Recitiți în tăcere cuvintele Domnului din Matei 5:3-12. Petreceți câteva minute în tăcere, rugându-vă și reflectând asupra înțeleșului lor.

Plan de acțiune:

- *Cum putem să ne rugăm pentru membrii grupului nostru, inspirați de cuvintele Domnului din predica de pe Muntele Fericirilor?*
- *Dați un exemplu concret arătând cum puteți în mod practic să fiți "sare și lumină" pentru lumea aceasta în săptămâna care urmează.*
- *Ce poate face grupul nostru în mod concret pentru a ne îndeplini identitatea, fiind „sare și lumină” de dragul Domnului Isus?*

Lecția 4:

Cu Isus în viața reală (II)

În Isus vedem un Dumnezeu Triunic, manifestare a dragostei.

Imaginea de fundal în Matei 6 este aceea că Isus îndreaptă mereu atenția înspre dragostea vindecătoare și împlinitoare a Tatălui. În Matei 7:11 Isus îi îndeamnă pe ucenici să vină la Dumnezeu și să-l ceară cu credință să le îplinească nevoile, pentru că „Tatăl vostru, care este în ceruri, va da lucruri bune celor ce l le cer!” În acest fragment compus din 18 versete, Isus se referă la Dumnezeu ca „Tată” de 9 ori. La botezul Său (Matei 3:17), Isus aude cuvintele de binecuvântare și confirmare ale Tatălui.

Textul de studiat: **Matei 6:7-27**

Partea I — Identifică problema

Evanghelia după Matei oferă o imagine uimitoare a modului în care funcționează constant Dumnezeul Triunic: Dumnezeu Tatăl îl înalță pe Dumnezeu Fiul, în care își găsește plăcerea; Dumnezeu Fiul îl proslăvește pe Tatăl și „manifestă” dragostea Sa; Dumnezeu Duhul Sfânt coboară în mijlocul acestui festin al dragostei (vezi Matei 3:16), mișcându-se și desfătându-se în această îmbinare armonioasă a dragostei.

Întrebări pentru discuții:

1 Descrie un moment în care ai primit aprecierea neașteptată a altei persoane. Cum te-ai simțit și de ce?

2 Ai dăruit vreodată un cadou cuiva, fără să-i spui că e din partea ta? Din ce cauză te-ai bucurat când ai reușit să trăiești acea experiență?

3 Care sunt cântecele sau versetele de care îți aduci aminte din copilărie? De ce crezi că ți-au rămas întipărite în memorie?

Partea II — Descoperă principiile eterne

Lecția practică nr. 1: *Isus abordează nevoia noastră obsesivă de afirmare și tendințele nesănătoase ale inimii noastre.*

Matt Woodley spune că, în esență, Isus transmite următoarea idee: „În primul rând ai nevoie de vindecare pentru inima ta sfâșiată în bucăți și bolnavă; dar există un singur lucru care poate aduna din nou împreună toate cioburile: dragostea Tatălui Meu.”

Citește **Matei 6:1-8 și 16-18**.

Învățătura lui Isus din acest pasaj are cinci părți: Porunca (v. 1), Avertizarea (v. 1b), Exemplul (v. 2-4, 5-8 și 9-15), Consecința (v. 2, 5 și 16) și Promisiunea (v. 4, 6 și 18).

4 De ce crezi că Isus explică lucrurile în felul acesta?

5 În aceste 18 versete, Isus vorbește despre Dumnezeu ca Tată de 9 ori. Potrivit cuvintelor Domnului Isus, cum pot fi vindecate cu adevărat inimile noastre corupte?

6 Observă avertizarea făcută de Isus în versetul 1. El se adresează aici fățarnicilor, celor care caută atenția celorlalți. Potrivit acestor versete, de ce trebuie să alegem între promovarea pe care ne-o fac alții și promovarea pe care ne-o face Dumnezeu?

Lecția practică nr. 2: *Isus ne-a învățat cum să ne rugăm și ne-a oferit un model de rugăciune.*

Citește **Matei 6:9-15**.

7 De ce crezi că ne-a lăsat Domnul Isus o rugăciune atât de simplă, o rugăciune pe care chiar și copiii o înțeleg? De ce, cu toată simplitatea, cuvintele ei au atâta greutate în inima noastră?

8 Rugăciunea „Tatăl nostru” începe cu două atribute majore ale caracterului lui Dumnezeu: calitatea Sa de tată și sfințenia Sa („Tatăl nostru care ești în ceruri! Sfințească-se Numele Tău”). În lumina acestor adevăruri, cum ne spune Isus că trebuie să ne apropiem de Dumnezeu în rugăciune?

9 Când ne rugăm rostind prima propoziție din rugăciunea „Tatăl nostru”, aceasta este cererea noastră ca Dumnezeu să împlinească ceea ce doar El poate face: să sfințească Numele Lui, să-L scoată în evidență și să-L facă central în viața noastră și în toată creația. Diateza reflexivă a verbului („sfințească-se”) în locul diatezei active („sfințește”) aduce în prim plan suveranitatea lui Dumnezeu și nu lasă rugăciunea să devină o poruncă. Care este pericolul atunci când te rogi ca și cum l-ai porunci lui Dumnezeu?

Lecția practică nr. 3: *Isus nu este doar „cu noi”, El este „pentru noi” – totuși El ne avertizează de pericolul de a-i judeca pe alții și de importanța ascultării de Dumnezeu.*

Citește **Matei 6:19-34**

Isus este aliatul nostru principal, și în calitate de aliat, El vrea să ne elibereze de comorile trecătoare ale lumii acesteia la care ținem atât de mult.

10 Ce ni se spune în acest pasaj, cum ne eliberează Isus?

Citește **Matei 7:1-6.**

Isus stabilește o procedură în 3 pași care trebuie aplicată când îi judecăm pe alții: începe prin a vedea bârna din ochiul tău (v. 3); petrece mai puțin timp focalizat pe paiul din ochiul aproapelui tău (v. 4); stabilește în primul rând cum poți să scoți bârna din ochiul tău (v. 5).

11 De ce crezi că a pus Isus cei 3 pași în această ordine?

Citește **Matei 7:13-27**, apoi citește **Isaia 1:11-17**.

12 În ce fel se leagă aceste două pasaje?

13 Ce ne spune Isus despre ascultare în cele 4 exemple din Matei?

Activitate opțională: Matt Woodley scrie: „Isus dorește ca noi să mergem mai în profunzime: Împărăția lui Dumnezeu are de-a face cu o restaurare, o refacere a tot ce am distrus noi prin păcat... Astfel, oridecâte ori văd decăderea aproapelui meu, aceasta nu este o ocazie pentru mine să judec, să întretin ciclul condamnării ci, prin și în Isus, să ofer apa curată a iertării.”

14 Povestește o situație în care ai avut ocazia să oferi mila lui Cristos în loc de judecată. Vorbește apoi despre o situație în care altcineva a procedat la fel cu tine.

Partea III — Aplicații practice

În timpul de acum, când avem la dispoziție supermarketuri și frigider pline, e destul de dificil să rostim o rugăciune pentru „pâinea noastră cea de toate zilele.” Adevărul este că avem provizii pentru săptămâni. Pentru oamenii din vremea lui Isus și pentru miliarde de oameni din zilele noastre, însă, procurarea hranei este o problemă zilnică. Așadar, când rostim constant această rugăciune, ea ne învață să fim aproape de cei flămânzi răspândiți peste tot în lume (unii dintre ei chiar vecini cu noi), care uneori nu au ce mânca seara la cină. În cultura noastră suprasaturată dar stresată, această rugăciune ne învață de asemenea să ne încredem în Tatăl nostru ceresc în fiecare zi în privința tuturor nevoilor noastre. Nu pot face nimic – să mă lupt cu dependența mea, să-mi mărturisesc păcatul, să-mi ajut aproapele, să-mi îngrijesc copiii, să mă încred în Dumnezeu pentru mântuirea celor dragi – decât dacă mă încred în Dumnezeu zi de zi.

15 În lumina celor spuse mai sus, ce înseamnă să ceri „pâinea cea de toate zilele” pentru cei care sunt în lipsuri? Ce ne poate învăța faptul că depindem de grija lui Dumnezeu față de noi?

16 Rugăciunea „Tatăl nostru” scoate în evidență ordinea corectă: începe cu Numele lui Dumnezeu („sfințească-se Numele Tău”), acțiunea lui Dumnezeu, caracterul lui Dumnezeu și inițiativa lui Dumnezeu. Ce implicații are această ordine pentru felul în care arătăm dragoste celor de lângă noi?

17 Când nu mai suntem apăsați de îngrijorări și stres, după cum ne spune Isus în Matei 6:19-34, care este răspunsul nostru? Dacă suntem eliberați de obsesia consumerismului, ce efect are acest lucru asupra felului în care ne dăruim pe noi înșine – inclusiv banii și ceea ce avem – celor în nevoi?

Potrivit acestei evanghelii, Isus nu este doar „Dumnezeu pentru noi, aliatul nostru” dându-ne sfaturi pentru o viață fericită; El este și „Dumnezeu cu noi.” Cu alte cuvinte, dacă cineva ne-ar spune: „Nu te îngrijora, încrede-te în Dumnezeu, bucură-te și vezi cum poartă El de grijă păsărilor câmpului și crinilor”, poate am fi deranjați. Isus nu a fost numai omul care a îndemnat la bucurie și desfătare; El a fost și omul suferinței, Dumnezeu care a coborât în străfundul întunericului nostru, Cel care ne este alături în durere și suferință, Cel care s-a lăsat răstignit între doi tâlhari, Cel care a rămas alături de prietenul său, Petru, când acesta a eșuat lamentabil. El este pentru noi și este cu noi. El ne descoperă inima Tatălui. El a trăit într-o comuniune plină de dragoste, bucurie și încredere cu Tatăl. Chiar și în cele mai grele momente ale noastre ne invită și pe noi să ne încredem deplin în Tatăl.

Plan de acțiune: Împreună cu grupul, rugați-vă ca Domnul să vă descopere care sunt „alți stăpâni” la care slujiți. Rugați-L pe Isus să vă elibereze de acele lucruri care vă aduc îngrijorare, pentru a putea trăi din plin alături de El.

Lecția 5: Importanța și valoarea implicării active în viața comunității

| *Lui Isus i-a păsat de suferința altora.*

În urmă cu câțiva ani am petrecut zece ore pe săptămână timp de 30 de săptămâni vizitând pacienți cu boli terminale într-un mare spital universitar. După ce am îndeplinit numărul de 300 de ore de vizite am ajuns la concluzia că spitalele noastre — eficiente și curate — se încadrează în categoria celor mai singuratiche locuri de pe pământ. Pacienții spitalizați pentru perioade lungi beneficiau de cele mai bune îngrijiri medicale, dar erau adesea singuri, speriați și triști. Medicii discutau cu ei despre diagnostice, tratamente, prognoze, medicație și tratamente alternative, dar nu se angajau aproape deloc cu ei în discuții despre agonia și sentimentul abandonării cu care se confruntau bolnavii. Am descoperit că cele mai rele lucruri când ajungi în suferință din cauza unei boli nu sunt virusii, tumorile sau arterele îngustate, ci teama, izolarea și disperarea.

Textul de studiat: **Matei 8:1 – 9:34**

Partea I—Identifică problema

Întrebări pentru discuții:

1 Ai avut vreodată o experiență marcantă (pozitivă sau negativă) într-un spital? Ce s-a întâmplat?

2 Ai cunoscut vreodată un medic, o asistentă sau un alt membru al personalului medical care a dat dovadă de compasiune deosebită? Cine a fost și prin ce te-a impresionat?

Partea II — Descoperă principiile eterne

Lecția practică nr. 1: *Isus a vindecat, a iertat, a arătat milă și a restaurat vieți distruse.*

Capitolele 8 și 9 din Evanghelia după Matei conțin câteva relatări ale puterii lui Isus de a vindeca, ierta, arăta milă și a restaura vieți distruse.

Matei 8:1-4 – Vindecarea unui lepros

Matei 8:14-17 – Vindecarea soacrei lui Petru

Matei 8:28-34 – Eliberarea celor doi demonizați

Matei 9:1-8 – Vindecarea unui om paralizat

3 Fiecare dintre aceste relatări conțin învățături teologice importante, dar pentru moment, focalizează-te asupra unui singur lucru: felul în care Isus s-a implicat în viața oamenilor. Treci încet prin fiecare relatare și răspunde la următoarele întrebări:

- Care a fost situația?

Importanța și valoarea implicării active în viața comunității

- Ce a spus Isus?
- Ce a făcut – sau nu a făcut – Isus pentru persoana care avea nevoie de ajutor?

4 Pe baza celor 4 relatări despre intervențiile lui Isus, cum ai descrie caracterul Său? Ce altceva mai observi la implicarea lui Isus în viața altora?

Lecția practică nr. 2: *Isus și-a descoperit caracterul și lucrarea prin minunile pe care le-a făcut.*

Citește **Matei 8:22-27**

5 Ce ne spune acest text despre persoana și lucrarea lui Isus?

6 Pe baza acestor versete, cum ai descrie ce înseamnă să fii ucenicul lui Isus?

Lecția practică nr. 3: *Isus i-a tratat pe fiecare într-un mod special.*

Pentru că avem o relație personală cu Isus și ne încredem în El chiar și când suntem săraci din punct de vedere spiritual, Isus își manifestă prezența în viața altora prin noi. Prin implicarea

noastră în viețile altora, Domnul Isus se atinge de ei. În cultura noastră, adesea impersonală, marcată de sentimentul acut de singurătate, această „slujire prin implicare activă” — oferirea prezenței lui Cristos („Dumnezeu cu noi”) în viața celor izolași sau aflați în suferință — este cu siguranță o chemare și un privilegiu.

Atunci când traducătorii antici ai Noului Testament au tradus în limba latină capitolul 9 din Evanghelia după Matei, ei au intitulat acest capitol „Disperare extremă”. E interesant că în versetele 8 la 31 Matei prezintă trei situații de disperare extremă:

- Fruntașul sinagogii
- Femeia cu scurgere de sânge
- Cei doi orbi

7 În ce fel erau diferiți acești oameni unul de celălalt? În ce fel se asemănau? Cum i-a tratat Isus?

8 Care sunt oamenii din societatea noastră care au nevoie disperată de prezența lui Isus?

9 Mai specific, cine are nevoie de prezența lui Isus săptămâna aceasta? Practic, cum poți manifesta tu prezența lui Isus?

Partea III — Aplicații practice

Recent am participat la întâlnirea unei biserici și am fost mișcat de predică — un mesaj simplu, focalizat pe cuvintele lui Isus de pe cruce: „Tată, în mâinile Tale îmi încredințez sufletul” și invitația

pastorului de a ne încrede în Isus pentru iertarea păcatelor noastre și împlinirea nevoilor noastre. La încheierea mesajului, în timp ce aveam capetele plecate în rugăciune, păstorul ne-a rugat să ridicăm mâna cei cărora ne era greu să ne încredem în grija Tatălui nostru ceresc. Știam că trebuie să ridic mâna. Mă confruntam cu un sentiment crescând de neîncredere și îngrijorare dar nu știu de ce nu am ridicat-o. „Sunt slab, îmi spuneam, dar nu sunt chiar așa de slab. Nu vreau să recunosc în fața acestei comunități și în fața lui Dumnezeu că sunt atât de neputincios. Nu vreau ca alții să vadă că sunt la fel de deznădăjduit ca vameșii și păcătoșii, ca frunzașul sinagogii, femeia bolnavă incurabil, cei doi orbi și demonizatul surdo-mut.” Așa că nu am ridicat mâna. Am refuzat să mărturisesc public că am o nevoie și am impresia că aproape toți cei prezenți la acea întâlnire au procedat la fel. Dar prin lipsa noastră de sinceritate, ne privăm de revărsarea milei lui Isus. În loc să ne apropiem cu încredere, fugim de El.

10 De ce crezi că celor mai mulți dintre noi ne e teamă să recunoaștem că avem nevoie de Isus?

Plan de acțiune: *Petrece un timp în tăcere în prezența acestui Isus prezentat în relatările anterioare. În ce fel ai tu nevoie de Isus în săptămâna care îți stă înaintea? Rugați-vă în această privință pentru fiecare membru al grupului.*

Lecția 6: Ucenicii lui Isus, oameni obișnuiți despre care nimeni n-ar fi crezut că au stofă de eroi

Isus cheamă în lucrare oameni pe care unii dintre noi i-am considera complet inadecvați sau nici nu i-am băga în seamă.

Capitolul 10 din Evanghelia după Matei ne ia parcă prin surprindere, pentru că cele mai multe texte în care erau prezentați eroii din vremuri străvechi conțin descrieri ale calităților sau realizărilor lor extraordinare. De exemplu, citim despre Ulise/Odiseu și experiențele lui nemăpomenite din timpul călătoriilor sale, sau despre Hector, mare meșter în îmblânzirea cailor sălbatici și renumit pentru multe fapte de vitejie. Numai că, în lista celor 12 ucenici, singurele descrieri pe care le găsim sunt mai degrabă dintre acelea defavorizante - vezi cazul lui Matei, vameșul. Prin faptul că se folosește de astfel de introduceri, se pare că Evanghelia după Matei încearcă să ne comunice că ar fi bine să ne uităm cu atenție la genul de oameni pe care îi alege Domnul Isus. Iată ce poate face Dumnezeu cu și prin intermediul unor oameni imperfecti! Iată cum poate Cristos să transforme niște oameni obișnuiți, despre care nimeni nu ar fi crezut vreodată că ar avea stofă de eroi! În capitolul 10, Matei își amintește felul în care Domnul Isus și-a ales întreaga echipă prin care urma să schimbe lumea, dar care la momentul acela nu aveau deloc stofă de eroi. Există două elemente cu adevărat spectaculoase care trebuie remarcate când vine vorba să analizăm „echipa” de ucenici a Domnului: (1) în primul rând, ei, luați așa cum erau, fiecare în parte, nu aveau nicio caracteristică extraordinară, nu erau deloc spectaculoși; și (2) au ajuns cu adevărat extraordinari și spectaculoși prin legătura și unirea lor cu Isus!

Textul de studiat: **Matei 10:1 – 42**

Partea I — Identifică problema

Domnul Isus nu alege câțiva oameni extraordinari pe care să îi trimită să facă fapte eroice de credință care să ne ia ochii. El cheamă în lucrare oameni obișnuiți, din categoria celor "săraci în duh" (vezi Mat. 5:3), alții care fac fapte bune în ascuns (Mat. 6:1-18), pe cei ce ascultă și se supun în tăcere (Mat. 7:21-27), pe cei simpli și nevinovați ca niște copilași (Mat. 11:25), pe cei simbolizați de „trestia frântă” și de „mucul fumegând” (Mat. 12:20). Dumnezeu cheamă în lucrare oameni obișnuiți, fără calități spectaculoase, oameni ca tine și ca mine, după cum spune și Pavel în 1Cor. 1:28, ca nimeni să nu se laude singur, și ca oricine să poată vedea că Dumnezeu este Cel ce lucrează în noi prin puterea Lui pentru a aduce vindecare și a schimba lumea aceasta distrusă de păcat. Potrivit Evangheliei după Matei, planul lui Dumnezeu se va realiza în măsura în care urmașii lui Isus aleg să se țină strâns legați de El, să se bazeze pe puterea Lui, să se încreadă în El și să asculte de Cuvântul Lui.

Întrebări pentru discuții:

1 Care a fost eroul sau super-eroul tău preferat când erai copil, poate chiar un personaj din viața reală? Care era trăsătura sau calitatea care te-a determinat să îl admiri?

2 Bilbo Baggins, personajul din romanul *Hobbitul*, scris de J.R.R. Tolkien, era și el un tip lipsit de calitățile evidente ale unui erou legendar. Mai cunoști și alte personaje din literatură, filme sau din lumea mondenă care nu ar fi părut că au șansa să ajungă cineva în viață la începuturile lor?

3 Ți s-a întâmplat să fii brutalizat sau abuzat de copiii mai mari, pe vremea când erai la școală? Cum ai reacționat față

Ucenicii, oameni despre care nimeni n-ar fi crezut că au stofă de eroi

de cei ce se purtau urât cu tine sau cu alți copii mai mici și firavi?

Partea II — Descoperă principiile eterne

Lecția practică nr. 1: *Temele centrale ale Vechiului și ale Noului Testament sunt aceleași.*

Citește **Matei 10:1** și **Genesa 1:26**.

4 Care este ideea și în ce fel crezi că se leagă aceste două versete din Scriptură în care Dumnezeu conferă autoritate unor oameni, la un moment dat?

În repetate rânduri, Dumnezeu îi reamintește poporului Său că El i-a ales cu un scop precis: acela de a împărtăși lumii întregi dragostea lui Dumnezeu. Ei au fost binecuvântați pentru ca, la rândul lor, și ei să fie o binecuvântare pentru alții. E ca și cum, la început, binecuvântarea lui Dumnezeu vine peste noi în cantitate mai mică, ca un singur grăunte, parcă mic și neînsemnat, dar dacă este folosită bine, odată cu trecerea timpului crește și se înmulțește, aducând multă roadă.

5 Dacă principiul acesta este valabil, care a fost elementul strategic folosit de Domnul Isus în alegerea ucenicilor lui? Ce vi se pare surprinzător?

Citește **Matei 10:8**

6 Care sunt cele patru acțiuni pe care trebuie să le îndeplinească ucenicii, potrivit spuselor Domnului Isus?

7 Ce idee transmit aceste 4 acțiuni de restaurare fizică când vine vorba să le raportăm la misiunea globală a Domnului Isus de restaurare sau înnoire a tuturor lucrurilor?

8 De ce crezi că e normal să îi consideri pe ucenicii Domnului oameni obișnuiți, fără nimic spectaculos în sine, despre care nimeni nu s-ar gândi că au stofă de eroi?

9 Ce spune Matei în Evanghelia lui despre cei care îl urmează pe Domnul Isus și sunt restaurați și înnoiți de El?

Lecția practică nr. 2: Atunci când ne asumăm chemarea de a-L urma pe Domnul Isus trebuie să fim atât nevinovați (ca porumbeii), cât și înțelepți (ca șerpii).

Citește **Matei 10:11-15**

10 În ce fel considerați că au fost încurajați ucenicii (potrivit acestor versete și a celorlalte, până la sfârșitul capitolului) știind că ei au fost trimiși în lume cu o misiune precisă?

Citește **Matei 10:16-42**

Ucenicii, oameni despre care nimeni n-ar fi crezut că au stofă de eroi

11 Potrivit spuselor Domnului Isus, la ce ar fi trebui să se aștepte ucenicii când duceau mai departe mesajul Lui?

În fragmentul acesta din Scriptură, care este unul deosebit de profund, Isus le spune ucenicilor Lui să fie înțelepți ca șerpii și fără răutate ca porumbeii – sau, cum spunea Matt Woodley: „E clar că oile sunt animale blânde și nevinovate, dar e limpede că nu e cazul să fie și proaste.”

12 Ce le spune Isus ucenicilor Lui, cum trebuie să trăiască într-o lume în care sunt înconjurați de lupi din toate părțile?

13 În acest pasaj din Scriptură, Domnul Isus îl pomenește pe Dumnezeu Tatăl de patru ori. Ce anume ne spune El despre Dumnezeu, ca Tată?

14 Care este speranța noastră pe care putem conta oricând într-o lume plină de oameni răi și nemiloși, și când suntem cuprinși de deznădejde?

Activitate opțională: *Împărțiți-vă în grupuri de 2-3 și discutați despre o situație în care te-ai simțit persecutat din cauza credinței tale în Cristos, chiar dacă a fost vorba despre o situație aparent mai neînsemnată. E posibil să fie vorba despre o ocazie în care ai fost victima unei persoane care te-a tratat ca și când ai fi fost o oaie între lupi. Cum ai reacționat: cu înțelepciune și „nevinovat ca un porumbel” ori blând ca o oaie, sau ai avut și tu o atitudine de ...lup? Povestește celor de lângă tine în ce fel te-a apropiat situația respectivă mai mult de Cristos, fiindcă ai avut încredere că El va fi alături de tine, după cum le-a promis ucenicilor Lui.*

Partea III — Aplicații practice

Din păcate, de-a lungul istoriei, au existat momente în care Biserica s-a purtat mai degrabă ca o haită de lupi, decât ca o turmă de oi. Dintre cei ce ar fi trebuit să fie oi, unii și-au permis să facă tot felul de acțiuni care au produs durere, abuz și suferință. Prin urmare, atunci când lumea se uită la Biserică și strigă: „Uite, lupii!” (cazul Cruciadelor, Inchiziția, vânătorile de eretici, comerțul cu sclavi, sau în zilele noastre cei ce declară ură ateștilor, cei ce îi atacă și sunt violeți cu homosexualii, grupurile religioase extremiste, etc.) nu avem decât să recunoaștem: da, este drept că uneori cei ce se autodeclară „Biserica” eşuează lamentabil când vine vorba să demonstreze practic dragostea lui Cristos și că își trăiesc viața potrivit învățăturilor Lui. Ne pare rău și ne cerem iertare în numele lor! Dar, în același timp, trebuie să afirmăm calm, cu dragoste și cu încredere: Domnul nostru nu și-a dorit niciodată să aibă parte de urmași care să se comporte ca niște lupi. Problema este la oameni, nu la Cristos!

15 De ce credeți că multora le este atât de greu să recunoască că au nevoie de Domnul Isus?

Plan de acțiune:

- *În ce fel considerați că și astăzi, credincioșii din lumea civilizată, încă se fac vinovați de faptul că se poartă ca niște lupi? Împreună cu cei din grupul vostru, rugați-vă ca Domnul să ne ierte pentru păcatul acesta, atât ca și comunitate, cât și la nivel personal.*
- *În Matei capitolul 10, Isus le vorbește ucenicilor Lui despre o prigoană/persecuție destul de serioasă. De regulă, noi nu avem parte de persecuții ca și alți creștini din țări în care creștinismul nu este tolerat. În ce fel îi putem ajuta și sluji pe frații noștri în credință care suferă persecuții din cauza credinței în Cristos?*
- *În Matei 10:31 Isus spune: „Deci să nu vă temeți; voi sunteți mai de preț decât multe vrăbii.” Ce spune El aici despre valoarea vieții, în general? Petreceți timp în rugăciune, aducând înaintea Domnului pe „unii dintre cei mai neînsemnați” dintre semenii noștrii: copiii nenăscuți și bătrânii, cei cu diferite deformități sau dizabilități, cei marginalizați și cei respinși de societate, cei care sunt ținta batjocurii și a urii grupurilor extremiste, victimele violenței și ale genocidelor, etc.*
- *Care sunt domeniile în care ai tu nevoie de ajutorul Domnului în săptămâna aceasta, având în vedere că și tu ești unul dintre cei care nu prea are stofă de erou? Care sunt domeniile în care știi că ai nevoie de curaj și putere ca să poți face față bătăliilor în care ești angrenat?*

Lecția 7:

Bătălia continuă pentru răscumpărare

Afirmațiile Domnului Isus au stârnit multe controverse.

Unii oameni parcă sunt un magnet pentru probleme: oriunde merg, dau mereu de bucluc! Domnul Isus pare să facă parte din categoria aceasta – numai că El nu era tipul care le căuta cu lumânarea; s-ar părea că identitatea și misiunea Lui pe pământ dădeau mereu naștere la controverse. Acum, să ne înțelegem: era perfect normal să apară reacții puternice față de oricine ar fi îndrăznit să umble din loc în loc făcând afirmații sau acceptând titlaturi așa cum făcea El – că este Fiul Omului, Fiul lui David, Domn al Sabatului, Împlinitor al Legii, Domn al Împărăției Cerurilor etc.

Textul de studiat: **Matei 11:1 – 12:50**

Partea I – Identifică problema

În Matei capitolele 11 și 12 încep să se adune reacții față de afirmațiile și lucrarea Domnului Isus, și, să ne înțelegem: nu toate sunt pozitive, plăcute și ușor de înghițit!

Întrebări pentru discuții:

1 Cam ce năzbâtii făceai (ce probleme ai creat părinților) până pe la vârsta de 12 ani?

2 Îți aduci aminte de o situație, un moment de criză sau un incident în care te-ai simțit nedreptățit, neînțeles? Ce s-a întâmplat și cum ai reacționat?

3 Descrie în ce fel s-a raportat familia ta (părinții, frații și surorile, bunicii) la situațiile de conflict. A existat tendința să se evite conflictul, să se discute deschis, cu cărțile pe masă atunci când apărea, sau mai degrabă să se alimenteze până la cote periculoase?

Partea II — Descoperă principiile eterne

Lecția practică nr. 1: *Isus nu acționează de fiecare dată așa cum ne-am aștepta noi să o facă!*

Fragmentul acesta din Scriptură începe cu Ioan Botezătorul care pare să nu fi înțeles exact sau care pare să pună la început sub semnul întrebării identitatea și misiunea Domnului Isus. Citește Matei 11:1-6.

4 Care pare să fie nelămurirea lui Ioan Botezătorul în privința Domnului Isus, și de unde credeți că rezultă aceasta?

5 În ce fel se raportează Isus la îndoielile și la neclaritățile lui Ioan, și ce spune asta despre felul în care se va raporta Domnul la îndoielile și nelămuririle tale?

Lecția practică nr. 2: În ceea ce îl privește pe Domnul Isus, nu trebuie să îngrijorezi că te-ar aborda de pe o poziție de superioritate sau că are planuri ascunse

Domnul Isus se adresează celor care se credeau superiori, sau îndreptății la anumite avantaje când se pune problema credinței lor în Dumnezeu. Citește Matei 11:20-24

6 În ce fel se raportează Domnul Isus la acești așa-numiți „credincioși”, aflați pe o poziție avantajoasă față de ceilalți? Care este cea mai serioasă problemă pe care o are Domnul în privința lor?

7 Din ce cauză și în ce situații ne comportăm uneori de parcă ne-am considera mai „îndreptății” decât ceilalți sau superiori, cu un anumit statut datorită relației noastre cu Cristos? De ce este periculoasă o astfel de atitudine?

Activitate opțională: *Împreună cu ceilalți membri ai grupului, opriți-vă câteva minute și rugați-vă, îndreptându-vă atenția asupra rugăciunii și invitației Domnului Isus din Matei 11:25-30. Haideți să facem împreună un exercițiu care ne va ajuta să medităm asupra acestor versete. Citiți fragmentul cu voce tare, apoi meditați asupra lui în tăcere 2-3 minute. Citiți-l din nou, și păstrați iarăși 2-3 minute de tăcere. Apoi puneți întrebarea: Care este cuvântul sau expresia care a făcut cea mai puternică impresie asupra ta? De ce? (Notă: Biserica primară avea o expresie folosită pentru tipul acesta de exercițiu ce implică ascultarea, reflectarea și rugăciunea specifică asupra unui fragment din Scriptură. Îl numeau „lectio divina“.)*

Lecția practică nr. 3: Isus a luptat pentru adevăr.

Citește **Matei 12:1-14**, pasaj în care Isus are două conflicte directe cu liderii religioși de la vremea aceea.

8 Multe se pot spune despre un om dacă urmărești bătăliile în care luptă! Pentru ce luptau fariseii în cele două situații controversate în care Domnul Isus le ține piept?

Dar Domnul Isus, El pentru ce lupta?

Pe întreg parcursul Evangheliei după Matei, Domnul Isus dezvăluie mereu aspecte legate de identitatea Sa. Citește Matei 12:6 și 12:8.

9 Ce ne spun aceste două versete despre Domnul Isus?

Observație pentru învățătorul de grup: Pentru a înțelege cu adevărat cât de șocante erau aceste afirmații pentru ascultătorii Domnului la momentul la care El le face, nu uitați care era însemnătatea Templului și a Sabatului pentru poporul evreu în vremea Domnului Isus.

Este evident că Isus nu s-a luat la ceartă cu liderii religioși numai de dragul de a stârni un conflict. Citește Matei 12:15-21.

10 Descrie felul în care „s-a certat” Isus. În ce fel se aganjează Domnul într-o discuție aprinsă când vine vorba să apere dreptatea și adevărul?

11 Îți amintești o situație în care ai luptat pentru ceva important, însă atitudinea ta (sau felul în care ai abordat conflictul) era diferită de cea a Domnului? Ai fi putut aborda situația în mod diferit?

Mai există încă o situație controversată/conflictuală majoră în Matei 12:22-32.

12 Ce s-a întâmplat în fragmentul de mai sus? În ce fel reacționează fariseii față de Domnul de data aceasta? Cum răspunde Isus la acuzațiile lor?

Partea III — Aplicații practice

„Domnul Isus nu se limitează să identifice problemele sau suferința noastră; El se oferă să ne schimbe, să ne înnoiască, și nu numai pe noi, ci pe oricine dorește acest lucru, chiar creația Lui pervertită de păcat. Așadar, oriunde Isus întâlnește o situație sau o viață zdrobită, pervertită de păcat, ruptă în bucăți sau sfâșiată, El vede nevoia și se apropie de omul căzut, cu dragoste și compasiune. Isus simte dorința arzătoare să ne ofere transformare, să readune cioburile pentru a ne reface viața. Își dorește ca viața noastră distrusă și spulberată să fie transformată pentru a ajunge la frumusețea și slava prestabilită de El de la începuturi.”

Matt Woodley citează un tânăr american, soldat, care i-a scris despre felul în care a Cristos a adus mântuirea în viața lui:

„Într-o zi citeam cea mai tare revistă despre mașini impresionante, Sport Compact Car. Îmi plac până la obsesie mașinile astea străine, super elegante, micuțe, turbo, care au un număr amețitor de cai putere și motoare modificate. De fiecare dată când răsfoiesc paginile revistei, simt cum mi se înflăcărează imaginația în timp ce visez la proiectul meu, mașina pe care urmează să mi-o construiesc cândva. Numai că poveștile mele favorite sunt cele în care mașinile acestea au fost salvate de la distrugere și rugină și apoi transformate în așa fel încât au ajuns într-un show room de colecționar. Asta îmi amintește de Domnul Isus. Acolo unde cineva nu vede decât o rablă ponosită, plină de rugină și aproape gata să fie dusă la fier vechi, El, adevăratul colecționar, vede o bijuterie ascunsă. Ce credeți, când Isus se uită la mine, ce vede El: un om în ruină sau altceva, mult mai prețios? Mântuirea seamănă cu transformarea pe care o suferă o mașină care ajunge din rablă, bijuterie! Isus este mecanicul perfect, iar eu sunt rabla distrusă aproape total care are nevoie de o transformare, de o reparație capitală.”

Plan de acțiune:

- În ce fel ți-a transformat Domnul viața în trecut, sau cum lucrează El schimbarea la viața ta în prezent?
- Analizează-ți viața și vezi unde te cheamă Dumnezeu să pui umărul pentru a interveni cu compasiune ajutând pe cineva care este căzut la pământ, înlănțuit de păcat sau confuz? (Poate fi vorba despre o situație foarte serioasă sau complexă sau poate despre numai despre o problemă mai „măruntă”.)

Lecția 8:

Adevărata bucurie în prezența lui Isus

Da, dar trebuie să ne facem timp să ascultăm ce are El să ne spună!

Domnul Isus a spus că cel mai bun lucru pe care putem să-l facem noi, oamenii, este să ne investim viața în lărgirea Împărăției lui Dumnezeu. La urma urmei, este singura valoare care aduce cu sine adevărata bucurie, pentru care se merită să trăiești, iar Dumnezeu vrea ca toți să avem parte de această bucurie.

De două ori pe parcursul acestei povestiri, Domnul Isus ne spune că Tatăl Ceresc își dorește să ne bucurăm de adevăratele comori. Mulți sunt luați prin surprindere de afirmația acesta, gândindu-se că Dumnezeu este împotriva bucuriei, că nu ne încurajează să ne simțim bine, să căutăm lucrurile bune și curate care ne fac plăcere și ne aduc bucurii, să ne urmăm visurile, altfel spus, că Dumnezeu nu e de acord cu nimic din ceea ce ne-ar interesa sau pasiona pe noi în universul acesta. Din contră, de nenumărate ori, Domnul Isus ne demonstrează că este preocupat de binele și bunăstarea noastră, că ne iubește profund. Prin urmare, în aceste două scurte istorisiri, Domnul Isus ne prezintă două imagini diferite a bunătății și inimii lui Dumnezeu: Dumnezeu dorește să ne ofere cea mai de preț comoară pe care o putem găsi în viață, și anume comoara aceea care ne aduce adevărata bucurie.

Textul de studiat: **Matei 13:1 – 46**

Partea I — Identifică problema

Întrebări pentru discuții:

1 Ai semănat vreodată semințe din care să crești o plantă sau o floare? Care a fost rezultatul? Ce ai învățat din experiența aceea?

2 Ai găsit vreodată (din întâmplare) un obiect de valoare? Dacă da, ce anume, cum s-a întâmplat, și cum ai reacționat în momentul acela?

3 Povestește despre o situație din viață în care ți s-a întâmplat o chestie hazlie (ție sau celor din preajmă), deși pe atunci treceai printr-o perioadă mai dificilă. De ce oare bucuria sau veselia a fost o reacție naturală, firească, chiar surprinzătoare, în ciuda faptului că treceai printr-o perioadă de suferință?

Partea II — Descoperă principiile eterne

Lecția practică nr. 1: *Isus descrie Împărăția cerurilor în cuvinte simple.*

Citește **Matei 14:1-23**

4 Numărați de câte ori folosește Isus aici termenii „ascultați” sau „auziți” (sau alții asemănători). Din ce cauză credeți că se pune accentul pe ascultare în aceste două parabole?

5 De ce își începe Domnul istorisirea cu acțiunea inițiată de Semănător (v. 3)? Ce adevăr ni se transmite astfel despre persoana în a cărei grijă cade să se ocupe de păzirea și pregătirea semințelor?

6 Iată ce spune Matt Woodley: „Într-un fel, întreaga viață și lucrare a Domnului Isus se aseamănă cu ceea ce se întâmplă cu sămânța: e un bob mic, aparent neînsemnat, expus la intemperii și câte alte pericole, și totuși conține în ea însăși posibilitatea de a aduce atât de multă roadă!” Ce credeți că vrea el să spună?

7 La sfârșitul pildei semănătorului și a seminței, Domnul Isus spune: „vouă v-a fost dat să cunoașteți tainele Împărăției cerurilor”. În ce fel diferă perspectiva aceasta spirituală de cea a fariseilor?

De ce este harul un dar vital pentru o viață trăită cu Cristos?

Lecția practică nr. 2: Domnul Isus ne avertizează că vom avea parte de probleme din toate direcțiile.Citește **Matei 14:24-43**

8 De ce credeți că le spune Domnul Isus ucenicilor să nu smulgă neghina care a crescut împreună cu sămânța pe ogor? Ce idee ne transmite fragmentul acesta din Scriptură despre conviețuirea noastră împreună într-o biserică?

9 Iată ce spune Matt Woodley: „Neghina asta enervantă, buruiiana adică, nu se găsește numai în afara ogorului, adică a bisericii; vedem că e prezentă chiar și în ogorul pe care Semănătorul a semănat sămânța cea bună, și crește împreună cu sămânța.” În lumina acestui adevăr, oare de ce adesea ni se pare mult mai greu să arătăm dragoste celor din interiorul bisericii, decât celor din lume?

10 Cele două pilde spuse de Domnul Isus (Mat. 13:31-35) aduc în prim plan, ca elemente reprezentative, două simboluri destul de neînsemnate, oarecum naive: grăunțele de muștar și aluatul pentru plămădeală. Grăunțele de muștar ajunge să crească și se face un copac la care vin păsările cerului și își fac cuiburi în ramurile lui, iar aluatul acela aparent neînsemnat și fără rost devine hrană pentru om – imagine care ne trimite cu gândul la cruce, element barbar de tortură, devenită simbolul speranței întregii omeniri.” Ce idee transmite aici Isus despre puterea de transformare

pe care o experimentăm când devenim parte din Împărăția Lui?

Iată un citat dintr-un volum al lui Wendell Berry care ilustrează foarte elocvent pilda Domnului Isus din Matei 13:44-46:

„Bucuria nu este o opțiune, ci o obligație. E cumplit să renunți să te mai bucuri numai din cauză că circumstanțele vieții sunt neprielnice uneori. (...) Bucuria dă peste tine când te aștepti mai puțin. Am văzut oameni care debordau de bucurie chiar și când treceau prin situații cumplite în viață. (...) Unele dintre cele mai reușite petreceri la care am fost vreodată s-au ținut într-un hambar, un fel de depozit de produse în care munceam pe atunci, în condiții foarte grele, însă se întâmpla ca unul să arunce o glumă bună și toată lumea să izbucnească în râs și apoi ne simțeam bine și eram fericiți toți chiar acolo, în condiții pe care cei mai mulți din lumea civilizată le-ar considera absolut detestabile, adică în miros de sudoare, căldură insuportabilă, fără aer condiționat și rupți de oboseală; ce mai, toți eram sfârșiți și miroseam ca vai de noi. Și totuși, atunci și acolo am trăit momente de maximă bucurie.”

11 Istorisește despre o situație în care ai simțit o bucurie cerească, profundă și adevărată, tu sau cei de lângă tine, în ciuda unor circumstanțe dificile în care te aflai atunci. De ce crezi că bucuria pe care ai trăit-o era atât de inexplicabilă, de puternică, în situația respectivă?

Activitate opțională: Credincioșii din lumea vestică nu trebuie să uite niciodată de frații și surorile lor în credință persecutați sau în suferință, aflați în alte zone geografice, care le pot sluji ca exemple și inspirație în viața de credință. Avem multe de învățat de la ei despre adevăratele valori. Putem învăța că atunci când adevăratele valori pun stăpânire pe inima noastră, când Domnul Isus ne umple viața cu ceea ce El consideră a fi adevăratele comori, adică valorile Lui, frumusețea și autoritatea Lui, ne vom agăța cu toată ființa noastră de El, cea mai de preț comoară. Atunci când facem această alegere, vom vedea cum ne inundă bucuria, o bucurie pe care nimeni nu ne-o poate fura vreodată!

Discutați împreună cu cei din grup despre câteva valori adevărate pe care le puteți învăța de la frații și surorile din alte părți ale lumii.

Ce considerați că ar trebui să se întâmple ca să puteți învăța anumite lecții din experiența acestor frați și surori?

În ce fel ați putea să legați relații cu alți membrii ai comunității care eventual aparțin altor culturi sau etnii, astfel încât să dobândeți o perspectivă diferită asupra bucuriei?

Partea III — Aplicații practice

„Împărăția Domnului Isus este plină de viață, nu este în pericol de dispariție; din contră, se extinde în ciuda neghinei strecurată printre sămânța cea bună, câștigând teren în locuri pe care mulți nici nu le-am băga în seamă, considerându-le insignifiante. Grăuntele acela mic de muștar va crește și se va transforma într-un copac impresionant pe negândite, fiind mânat de forțe pe care nu le putem controla și nici ajuta în vreun fel; boțul acela mic de aluat va dospa și va deveni hrană pentru cei flămânzi. Domnul Isus va avea grijă se se întâmple toate acestea!”

Plan de acțiune: *Oare care este grăuntele de muștar sau aluatul pentru plămădeală pe care le-a trimis Dumnezeu în viața ta în aceste zile? Nu cumva este vorba despre lucruri aparent mărunte și neînsemnate care au potențialul de a deveni resurse pentru fapte mărețe în viitor, cu ajutorul lui Cristos? Împreună cu ceilalți membrii ai grupului, rugați-vă ca Domnul să vă dea viziunea și credința necesare ca să faceți să crească și să rodească resursele pe care vi le-a pus El la dispoziție.*

Lecția 9:

Credința este „imposibilă”

Așa o fi, numai că, să nu uităm: la Dumnezeu, nimic nu e imposibil!

Istoriisrile prezentate în acest segment al Evangheliei după Matei ne vorbesc despre oameni care, aproape în totalitate, se „zbat” într-un fel sau altul până să ajungă la credință. Când vine vorba despre credință, fiecare are povestea lui. Capitolele 8-15 ne prezintă semnele clare ale puterii și prezenței lui Dumnezeu în viața și lucrarea Domnului Isus. După ce a fost martor la minunile făcute de Cristos hrănind mulțimile și vindecând pe mulți cu diverse probleme de sănătate, am putea crede că orice om ar capitula în fața dovezilor, și, după ce le-a analizat cu atenție, nu poate lua altă decizie decât aceea de a-L urma pe Isus până la moarte. Cu toate acestea, citim că Fariseii și Saducheii s-au raliat împotriva lui Isus: „Fariseii și Saducheii s-au apropiat de Isus, și, ca să-L ispitească, l-au cerut să le arate un semn din cer.” (Mat. 16:1). Pentru ei, dovezile nu au fost suficient de convingătoare. Toate s-au întâmplat sub ochii lor, dar ei s-au decis să „forțeze” o altă interpretare: acest Isus, învățătorul neumblat la școlile lor, care îi iubea pe păcătoși, care nu punea mare preț pe regulile lor de la Templu și care se trăgea – culmea – dintr-o familie modestă din Nazaret n-avea cum să fie Mesia cel mult așteptat! După părerea lor, era mult mai simplu să nu creadă în Cristos. La fel spunea și Anne Lamott când a auzit prima dată vorbindu-i-se despre Isus: „Mi se părea un lucru absolut imposibil, care nu avea cum să fie realizabil, logic vorbind.”

Textul de studiat: **Matei 14:22 – 16:12**

Partea I — Identifică problema

Întrebări pentru discuții:

1 Poți da un exemplu din viața ta despre o situație în care ai învățat din propriile greșeli? Poate fi ceva banal, de exemplu cum ai învățat să gătești (după ce ai distrus câteva feluri de mâncare, în prealabil), cum ai învățat să cânti la un instrument sau te-ai antrenat la sport; poate fi vorba despre o experiență mai dureroasă, cum ar fi o relație pe care ai pierdut-o sau depășirea unei probleme de dependență. Descrie CUM ai învățat din greșeli CE să NU mai faci data viitoare și cum să faci lucrurile mai bine.

2 Care este cea mai bună poveste de ficțiune (carte sau film) pe care ai citit-o sau văzut-o vreodată?

Partea II — Descoperă principiile eterne

Lecția practică nr. 1: *Uneori Domnul Isus ne învață lecții de viață folosind metode radicale.*

Citește **Matei 14:22-33**

3 Sunt mulți care, citind fragmentul de mai sus, fac haz pe seama lui Petru din cauza reacției lui intempestive și aproape ridicole la vederea lui Isus. Spuneți însă care este lucrul bun pe care îl face Petru în acest episod?

4 Unde a procedat greșit?

5 Ce învățăm despre Domnul Isus din acest fragment din Scriptură?

6 Care sunt punctele comune între această istorisire și viața ta, până la momentul acesta? Care aspect ți se aplică cel mai bine și de ce?

- Stai comod în barcă (dar știi bine că ar trebui să cobori)
- Ești pe punctul să ieși din barcă și să păsești pe ape
- Deja umbli pe ape
- Vezi vântul care se întetește și marea tulburată în jurul tău
- Ai început să scufunzi
- Te-ai agățat de mâna lui Isus

Lecția practică nr. 2: *Trebuie să ne analizăm cu atenție să vedem dacă vorbele și faptele noastre îl oglindesc cu adevărat pe Isus Cristos.*

Citește **Matei 15:1 – 20**

7 În acest pasaj, Domnul Isus și Fariseii prezintă două perspective cu totul diferite despre felul în care trebuie să arate relația noastră cu Dumnezeu. Cum ai rezuma punctul de vedere al Fariseilor?

Cum ai rezuma punctul de vedere al Domnului Isus?

În romanul de ficțiune intitulat *The Poisonwood Bible*, autoarea, Barbara Kingsolver, prezintă povestea imaginară a unui misionar pe nume Nathan Price. Nathan își ia soția și fiica și se duce în inima Africii ca misionar, ca să vestească Evanghelia. Numai că el era un om aspru, arogant și lipsit de compasiune. Titlul romanului derivă dintr-o expresie pe care o folosește el încercând să își explice credința; Nathan încearcă să spună „Isus este glorios” în limba localnicilor, numai că, el nu se exprimă corect și ceea ce se aude este „Isus este toxic” (n.tr. joc de cuvinte în limba localnicilor: în loc să se înțeleagă „Jesus is glorious”, misionarul spune „Jesus is poisonwood”, de unde și titlul romanului). Din păcate, comportamentul lui Nathan nu se schimbă, și nici mesajul lui. La un moment dat, fiica lui face următoare afirmație, în roman: „M-am născut dintr-un tată care credea cu convingere că ceea ce încerca el să transmită era purul adevăr, și când colo, el prezenta băștinașilor o evanghelie viciată/toxică, adică o Biblie alterată.”

- 8** Dacă ne uităm la învățătura Domnului Isus din Matei 15:1-20, cum ai explica faptul că unii dintre cei ce se angajează să îl urmeze pe Cristos ajung ca și Nathan? În alte cuvinte, pornind de la acest fragment din Scriptură, cum ați explica faptul că unii creștini nu înțeleg deloc mesajul ei și niciodată nu ajung să se asemene Domnului Isus?

Lecția practică nr. 3: *Toți mai avem scăpări sau momentele noastre jenante, când vine vorba de credință!*

Citește **Matei 15:21 – 28**

Pasajul acesta din Scriptură este unul mai dificil, pentru că la început Domnul pare să o ignore pe femeie. Să nu uităm însă că El îi ascultă cererea și nu o pune la respect, ci o laudă bucuros pentru credința ei când îi împlinește cu drag rugămintea.

- 9** Descrieți-o pe femeia din istorisirea aceasta. Care era problema cu care se confrunta ea, potrivit textului citit?

- 10** Descrieți felul în care reacționează ucenicii față de ea când aud ce problemă are.

11. Oare nu reacționăm și noi ca ucenicii uneori? Îți amintești de vreo situație în care te-ai purtat așa? Poți face ceva ca să îndrepti situația, sau să corectezi ceea ce ai greșit?

Citește **Matei 16:1-12**. (Observație: evenimentul acesta are loc imediat după ce Domnul Isus a hrănit a doua oară mulțimile, făcând o minune.)

12 Matt Woodley face afirmația: *„În istorisirile prezentate în acest segment al Evangheliei după Matei observăm că aproape toate personajele au zbateri destul de serioase înainte să ajungă la credință. Când vine vorba de credință, toți avem scăpări sau momente mai puțin frumoase.”* Pornind de la această istorisire, în ce fel considerați că au greșit Fariseii când s-a pus problema să creadă în Domnul Isus?

Care a fost punctul în care ucenicii au greșit în privința credinței în Isus?

Partea III — Aplicații practice

„Dacă ne lasă Dumnezeu de capul nostru, dacă ajungem să ne trăim viața fixați pe propriile noastre idealuri ori temeri, sau ne lăsăm călăuziți de inima noastră împietrită, vom sfârși manifestând o aversiune acerbă împotriva lui Dumnezeu. Așa cum spunea odată C.S. Lewis, în căutarea noastră după Dumnezeu, adesea ne purtăm precum un șoarece care caută o

pisică: ne bucură nespun căutarea, atâta vreme cât nu dăm nas în nas cu pisica. Dumnezeu trebuie să intervină în viața noastră, altfel toți suntem pierduți. Credința nu este lucrarea noastră; de la început până la sfârșit, ea este darul lui Dumnezeu pentru noi. ... Din punctul de vedere al lui Isus, credința (și chiar capacitatea de a cere să ți se dăruiască credință) nu este un demers rezervat unei elite spirituale; din contră, este darul Lui Dumnezeu pentru cei ce au nădejde doar cât un grăunte de muștar, pentru cei începători într-ale Scripturii și pentru cei ce se poticnesc pe drum, dar în egală măsură și pentru cei preocupați intens de probleme spirituale și cei cu inima împietrită.”

13 Bazat pe ceea ce ai citit în Evanghelia după Matei până la momentul acesta, ești de acord sau nu cu afirmația de mai sus?

14 Ai mai întâlnit și alte exemple în Evanghelia după Matei din care să rezulte că credința este darul lui Dumnezeu, nu produsul faptelor noastre, sau de unde să se înțeleagă că credința este răspunsul lui Dumnezeu pentru cei aflați la început de drum sau se poticnesc?

Plan de acțiune: *Dacă este adevărat că credința este darul lui Dumnezeu și minunea pe care a trimis-o El în viața ta (nu rezultatul eforturilor și al dovezilor adunate de noi), care sunt domeniile din viața ta în care ai nevoie de mai multă credință în săptămâna care urmează? Cum să ne rugăm pentru tine, ca Dumnezeu să îți mărească credința?*

Lecția 10:

Dumnezeu ne arată slava Lui

Domnul Isus ne-a descoperit cât de slabi suntem, dar și cât de mare este puterea Lui!

Deși conceptul de lumină strălucitoare mai apare și în alte locuri în Scripturi, vedem în acest episod cum Domnul Isus își arată salva într-un mod nemaîntâlnit până acum. Iată cum înregistrează Matei evenimentul în evanghelia lui: „El S-a schimbat la față înaintea lor; fața Lui a strălucit ca soarele, și hainele I s-au făcut albe ca lumina.(...) Pe când vorbea el încă, iată că i-a acoperit un nor luminos” (Mat.17:2,5) Kirkegaard spunea odată că uneori slava ascunsă a regelui trebuie să strălucească din umbră, ascunsă de haine umile, de om de rând. Cam asta i s-a întâmplat și lui Moise, care, coborând de pe munte după întâlnirea cu Dumnezeu, avea o față strălucitoare, fiindcă radia încă slava lui Dumnezeu. Știm însă ca strălucirea feței lui Moise era reflectarea gloriei lui Dumnezeu, nefiind meritul lui, pe când slava Domnului Isus era slava ce rezulta din unirea cu Dumnezeu Tatăl (vezi Matei 11:27). În alte cuvinte, spre deosebire de orice ființă umană care a trăit pe pământ până la El, dar și de atunci încolo, Isus, Dumnezeul cel viu și Adevărat, era El însuși sursa slavei care îl însoțea.

Textul de studiat: **Matei 16:13 – 17:23**

Partea I — Identifică problema

Întrebări pentru discuții:

1 Amintește-ți de un eveniment din copilărie când ți s-a acordat o mare responsabilitate, pe care nu ai mai avut-o până atunci. Cum ai reacționat în situația aceea? Erai stresat, știind că există așteptări de la tine?

2 Faceți un brainstorming în grup ca să aflați ce eroi sau personaje din cărți, filme sau povestiri apar deghizate în vreun fel pe parcursul povestirii. Care este reacția mulțimii când eroul renunță la deghizare și lumea descoperă cine este cu adevărat?

3 Fă referire la o operă literară, o pictură sau o piesă muzicală din lumea laică datorită căreia ai fost mișcat și încurajat să vezi frumusețea ce se ascunde în lumea înconjurătoare. Prin ce ți s-a părut lucrarea aceea impresionantă?

Partea II — Descoperă principiile eterne

Lecția practică nr. 1: *Toate lucrurile care s-au întâmplat mai înainte îl conduc pe Petru înspre mărturisirea credinței lui în Isus.*

Citește **Matei 16:13-28**

4 Gândiți-vă la înțelesul profund al mărturisirii lui Petru din versetul 16. Ce însemnătate are afirmația aceasta făcută de Petru, având în vedere că el era evreu?

5 În partea a doua a versetului 18 din Matei 16, ce le promite Domnul Isus celor ce cred în El, și mai ales celor ce vor avea parte de mari persecuții și de suferință?

Iată ce spune Matt Woodley: „Cheile erau date pe mâna celor ce aveau autoritate. Cel ce ține cheile impune respect, demnitate și chiar putere. Și liderii religioși ai vremii aveau cheile lor, numai că ei se foloseau de ele ca să încuie porțile și să îi țină pe oameni încuiați afară (vezi Matei 23:13).”

6 De ce credeți că e posibil ca promisiunea Domnului Isus să i se pară hazlie lui Petru și celorlalți ucenici?

7 În Matei 16:22, de ce credeți că este Petru atât de supărat pe explicația dată de Domnul Isus? Care este obiecția lui față de descrierea pe care o dă Domnul evenimentelor care urmau să se întâmple, ce anume nu îi convine lui Petru?

8 În fragmentul acesta, Petru face o mărturisire a credinței extrem de îndrăzneată, după care acționează complet deplasat, și cu toate acestea, Domnul Isus îi acordă autoritate în Biserica Lui. Ce idee ne transmite aici Domnul, referitor la oamenii imperfecti din care se compune Biserica și cu care interacționăm în mod curent?

Lecția practică nr. 2: Domnul Isus își arată gloria de dragul ucenicilor Lui, și atunci și acum.

Citește **Matei 17:1 – 23**

9 În ce fel se leagă manifestarea slavei Domnului Isus de mărturisirea de credință a lui Petru din Matei 16?

10 Citește Exodul 24. În lumina acestui capitol, care este înțelesul deosebit pe care îl are pentru ucenicii Lui, oameni din poporul evreu, schimbarea la față a lui Cristos?

11 Matt Woodley spune: „Biblia întreagă prezintă o singură istorisire de la început până la sfârșit, nu două; există un singur Dumnezeu, nu doi!” În ce fel contribuie apariția lui Moise și Ilie pe munte alături de Domnul la confirmarea continuității din Vechiul înspre Noul Testament?

12 Ai avut vreodată o experiență deosebită cu Dumnezeu, un fel de „întâlnire pe munte”, un moment în care ai simțit slava Lui în mod concret, transcendent, poate împreună cu alții?

Partea III — Aplicații practice

Ca și biserică a Domnului Isus Cristos, trebuie să ne „antrenăm” ochii și urechile să fim atenți și sensibili atât față de slava și gloria Domnului Isus Cristos, cât și față de suferința și nevoia de mântuire a unei lumi înlănțuite de păcat. Regizorul japonez Akira Kurosawa spunea odată că un adevărat artist este „unul care nu își întoarce privirea, nu se defocalizează”. Dintr-o privință, urmașii Domnului Isus sunt „adevărații artiști”. În primul rând, nu avem voie să ne întoarcem privirea și să pierdem din vedere slava Domnului Isus. Atât în întâlnirile publice de închinare ale bisericii, cât și în timpul personal de rugăciune, trebuie să tânjim pentru a cunoaște din ce în ce mai mult slava Domnului Isus. Trebuie să petrecem timp ascultând ce are Tatăl să ne spună, iar Tatăl ne va spune să ascultăm de vocea Domnului Isus. Iar în al doilea rând, fiindcă suntem „artiștii” care cultivăm viața spirituală, nu avem voie să ne întoarcem privirea ignorând durerea și agonia lumii în care trăim. Alături de Domnul Isus, după ce ne-am înfruptat din slava de pe munte, vom avea puterea să coborâm în mijlocul oamenilor de lângă noi ca să fim lumină în frământări și suferințe.

13 Domnul Isus restaurează lumea decăzută folosindu-se de o comunitate înnoită, adică de un grup de oameni, oameni în carne și oase, adică cei răscumpărați, poporul Lui. Dacă privim lucrurile în felul acesta, de ce este atât de importantă dedicarea noastră față de biserică în vederea răscumpărării lumii căzute în păcat?

14 De ce este atât de greu să cobori de pe munte ca să te întorci în mijlocul unei lumi care se zbate în suferință și în mizerie? De ce nu putem rămâne acolo, pe munte?

Noi, familia păcătoșilor răscumpărați, a celor ce, pe de o parte sunt sfințiți, pe de alta încă în luptă cu păcatul, noi trebuie să ne adunăm și să luptăm împreună de dragul Domnului Isus – și în felul acesta, vom contribui la schimbare. Există un motiv pentru care Domnul ne-a lăsat încă pe pământul acesta, un motiv mai important decât toate slăbiciunile și problemele noastre. Isus este Cel ce își zidește biserica; El va avea grijă ca lucrarea să nu se oprească, și o va desăvârși prin învierea și viața nouă care ni se dă în dar la intrarea în Împărăție. Prin urmare, nu vă neliniștiți, frați și surori, sfinți ai Domnului și păcătoși aflați încă în procesul sfințirii, El nu și-a încheiat lucrarea în viața voastră – așa cum nu și-a încheiat lucrarea în viața celor pentru care ne rugăm și care urmează să fie cercetați de El.

Plan de acțiune:

1. Gândeți împreună cum puteți în mod concret să rămâneți focalizați atât pe slava și gloria lui Cristos, cât și pe nevoia de mântuire a celor din lume. Rugați-vă ca Domnul să vă păstreze în minte aceste două obiective.
2. În ce fel consideri că Își zidește Cristos Biserica prin viața ta, inima ta și relațiile tale? Roagă-te în săptămâna aceasta să fii deschis pentru ceea ce vrea El să te învețe prin intermediul fraților și surorilor din biserică, așa imperfecti cum sunt ei.

Lecția 11:

Actul nenatural al iertării

Din nou, asemenea semănătorului care își împrăștie sămânța aruncând-o pe ogor (Matei 13:3,24), Dumnezeu Tatăl socotește iertate nelegiuirile păcătoșilor. Isus nu ne dă o lecție despre administrarea banilor și bunurilor noastre sau recuperarea datoriilor; El ne arată o frântură din inima lui Dumnezeu (bineînțeles, pentru Matei, inima lui Dumnezeu este și inima lui Isus). În Matei 18:27, expresia „făcându-i-se milă”, în limba greacă, este aceeași folosită și în cazul lui Isus în Matei 9:36: „Când a văzut gloatele, I s-a făcut milă de ele.”

Textul de studiat: **Matei 18:1 – 19:15**

Partea I – Identifică problema

Creștinii se contrazic adesea în privința teoriilor despre răscumpărare. Cu alte cuvinte, ce s-a întâmplat atunci când Isus a murit pe cruce și de ce a fost necesar acest lucru? Există, cu siguranță, perspective valide, dar într-un anumit sens, iertarea presupune întotdeauna plățirea unei datorii. Lucrul acesta este valabil cu privire la păcatul meu, al tău și al întregii planete: cineva trebuia să plătească pentru noi. Deci, ce a făcut Isus pentru noi atunci când a murit la cruce? Ei bine, unul dintre lucrurile pe care le-a făcut este sigur: a plătit o datorie pe care noi n-am fi putut-o plăti niciodată. Asemenea personajului din pildă, din punct de vedere spiritual, noi eram datori cu 1,5 miliarde de dolari, fără

nicio șansă de a fi achitați. Însă prin mila și dragostea lui Isus, lui Dumnezeu Tatăl „I s-a făcut milă de noi”, „ne-a eliberat, și ne-a iertat datoria.”

Întrebări pentru discuții:

1 Care a fost cea mai mare datorie pe care ai reușit s-o achiți? Cum te-ai simțit?

2 Cum ai descrie ce a făcut Isus pe cruce pentru noi?

Partea II — Descoperă principiile eterne

Lecția practică nr. 1: *Lui Dumnezeu Tatăl i s-a făcut milă de noi, ne-a eliberat și ne-a iertat datoria.*

Citește **Matei 18:1-4**

3 La ce crezi că s-a referit Isus în versetul 3?

Care este legătura dintre acest verset și învățătura lui Isus din Matei 5:3?

Citește **Matei 18:5-14**

Cuvântul grecesc pentru „unu” este *micron*. Cuvântul grecesc pentru „oaia rătăcită” din versetul 12 este *planomenon*, de la care avem astăzi cuvântul *planetă* și care descrie ceva care „rătăcește”, „e pierdut.”

4 De câte ori folosește Isus în acest pasaj cuvintele „micuți”, „unul”, „rătăcit” și „pierdut”?

5 La cine crezi că s-a referit Isus prin „acești micuți”?

6 Ca și urmași ai lui Isus, cum ar trebui să ne raportăm noi la „acești micuți”? Cum ar trebui să ne purtăm cu cei „rătăciți” din versetul 12?

7 Care sunt cei „micuți” și „rătăciți” pentru care te vei ruga în această săptămână?

Lecția practică nr. 2: *Isus vrea ca noi să iertăm din toată inima.*

Citește **Matei 18:21-33**

8 Cum ai repovesti această întâmplare în cuvintele tale?

Nu e deloc ușor să ierți! Psihologul Robert Karen a spus: „Vorbindu-le oamenilor despre iertare am fost uimit să văd cât de împotrivitori sunt unii dintre cei mai inteligenți și sensibili oameni.” Philip Yancey spunea: „iertarea este dureros de grea”... „iertarea este un act ne-natural” ... „gustul acesteia este neplăcut.”

9 De ce suntem împotrivitori când vine vorba de iertare?

10 De ce pare iertarea „dureros de grea”, „ne-naturală” și „neplăcută”?

11 Numește câteva lucruri pe care le facem în loc să iertăm?

12 Există multe motive (psihologice, teologice și chiar fiziologice) pentru care ar trebui să iertăm. Pe baza acestui pasaj, care este motivul/motivetele pentru care Isus ne spune să iertăm?

13 Pe baza cunoștințelor tale biblice, mai există și alte motive pentru care trebuie să iertăm, chiar și atunci când ne este greu?

Lecția practică nr. 3: *Isus pune mare preț pe legământul căsătoriei.*

Divorțul și recăsătorirea sunt subiecte sensibile care implică multă durere din diferite motive. Întrebările următoare sunt menite să clarifice perspectiva lui Isus despre căsătorie. Iată câteva informații suplimentare despre conflictul dintre Isus și farisei pe marginea acestor subiecte:

Fariseii au vrut să știe care este poziția lui Isus cu privire la subiectele sensibile – precum acesta – promovate sau contestate de ei. În esență, disputa se învârtea în jurul interpretării textului din Deuteronom 24:1 care face referire la un bărbat care se desparte de nevasta sa „pentru că a descoperit ceva rușinos în ea.” Ce anume era considerat „rușinos” la o soție? O parte din farisei – conduși de faimosul rabin Hillel – dădeau o definiție destul de largă a „nerușinării” soțiilor, incluzând chiar și vina „cumplită” că ar fi ars mâncarea. Ceilalți farisei – urmași ai rabinului Shammai – luptau pentru o interpretare mai restrânsă a „nerușinării”. În ambele variante, numărul soțiilor – chiar și al celor foarte religioși – care își lăsau nevestele creștea într-un mod alarmant. În vremea lui Isus, dacă o căsnicie nu funcționa, divorțul era o opțiune relativ simplă. Mulți înțelepți considerau că e de datoria soțului să divorțeze de o nevastă „nepotrivită/inadecvată”

Citește **Matei 19:1-12**

14 Isus nu își începe discuția despre căsnicie cu Deuteronom 24, ci cu Geneza 1. Ce fel de perspectivă asupra căsniciei oferă Isus îndreptând atenția înspre acest pasaj din Geneza 1?

Matt Woodley scrie:

„Isus readuce cuplurile căsătorite la calea îngustă a uceniciei. Ei nu sunt doar „un cuplu” – ei sunt în egală măsură doi păcătoși, cerșetori spirituali, flămânzi după neprihănire; ei trebuie să arate milă așa cum lor li s-a arătat milă, trebuie să ierte așa cum ei înșiși au fost iertați. Totodată ei sunt chemați să se concentreze nu pe partenerul de viață, ci pe propria lor persoană, pe propriul păcat, să se preocupe să-și scoată bârna din propriul ochi și să crească ei înșiși în neprihănire.

Acest lucru nu este ușor. Atât Matei, cât și Marcu, plasează învățătura lui Isus despre căsnicie în lumina crucii. Cu alte cuvinte, în Evanghelie, căsnicia este legată de suferință și în mod special suferința de a-mi recunoaște propriul păcat, propria împietrire a inimii și propriul eșec de a iubi asemenea lui Isus. Dar, așa cum vom vedea, pentru Matei crucea și învierea sunt conectate ca un singur eveniment. Astfel, căsnicia este o înălțare prin gloria învierii. Căsnicia ne determină să cerem și să primim puterea învierii, prezența lui Isus. Ca și cupluri formate din doi păcătoși iertați care oferă iertare, îl ascultăm în supunere pe Isus atunci când spune: „Veniți la Mine” (Matei 11:28). Ca și cuplu căsătorit, noi suntem trimiși în lume pentru a-i binecuvânta pe alții și a proclama Evanghelia.”

15 După ce ai citit această descriere a perspectivei lui Isus despre căsnicie, care crezi că ar trebui să fie impactul ei în practica noastră personală și comunitară?

Partea III — Aplicații practice

Isus a înțeles problema noastră fundamentală: nu ne putem mântui și răscumpăra singuri. Acesta este motivul pentru care acest pasaj începe cu chemarea lui Isus de a deveni ca și copiii. Copiii nu au pretenția că sunt auto-suficienți. Copiii știu că unele lucruri sunt imposibile pentru ei însă nu și pentru părinții

lor, și copiii nu se rușinează să ceară ajutor. Așa că Isus ne spune: „cereți!”.

Plan de acțiune: *Care sunt domeniile din viața ta în care nu ești asemenea unui copil? Cum te cheamă Dumnezeu să fii mai dependent de El în acele domenii?*

Lecția 12:

Șocul harului

Cei dintâi vor fi cei de pe urmă și cei de pe urmă vor fi cei dintâi!

Ideea pe care o subliniază Isus înainte și după această pildă este că atunci când acceptăm harul lui Dumnezeu acesta ne întoarce viața pe dos și cu susul în jos (în sens pozitiv). Isus încadrează această idee între două „coperte”. În Matei 19:30 introduce pilda spunând: „Dar mulți din cei dintâi vor fi cei din urmă, și mulți din cei din urmă vor fi cei dintâi.” Apoi concluzionează, repetând aceeași frază în 20:16, „Tot așa, cei din urmă vor fi cei dintâi, și cei dintâi vor fi cei din urmă...” Pe vremea lui Isus (și de multe ori și în vremea noastră) societatea era împărțită în două părți distincte – „primii”, care se înfruptau la masă din cele mai bune „bucate spirituale” și „cei de pe urmă” sau „ultimii” care stăteau sub masă așteptând să le cadă și lor ceva „fărâmituri spirituale”. Din punctul de vedere al Domnului Isus, harul lui Dumnezeu amenință să răstoarne tocmai această ordine predictibilă făcând ca „cei de pe urmă” să fie ridicați și așezați în cele mai bune locuri, iar „cei dintâi”, lăsați să flămânzească.

Textul de studiat: **Matei 18:1-19:15**

Partea I — Identifică problema

Întrebări pentru discuții:

1 Ai primit vreodată ceva valoros (un premiu, o mărire de salariu, un compliment) pentru care n-ai depus nici un efort sau poate unul foarte mic? Descrie situația. Cum te-ai simțit să primești ceva fără sacrificiu?

2 Dacă ai copii sau ai avut copii prin preajmă, care sunt câteva din calitățile lor pe care le admiri?

3 Când erai copil, care era definiția ta pentru cuvântul „drept”? Numește câteva lucruri pe care le considerai nedrepte în lumea ta, în familia ta, în relațiile tale.

Partea II — Descoperă principiile eterne

Lecția practică nr. 1: *Isus ne schimbă pe fiecare în parte.*

Citește **Matei 19:16-31**

4 De ce s-a întristat tânărul în final? Ce a fost atât de greu în ceea ce i-a poruncit Isus?

5 Matt Woodley îl numește pe tânărul bogat „dependent.” Care este dependența lui și de ce este această dependență atât de ușor de trecut cu vederea și totuși atât de fatală pe termen lung?

Care sunt lucrurile care ne pot „fura” devenind pentru noi dependențe evidente sau subtile?

6 Cum ai descrie „intervenția” lui Isus în viața tânărului bogat?

7 În întâmplarea cu tânărul bogat, Isus îi cere acestuia să vândă tot ce are și să dea săracilor. În ce fel îți cere ție Dumnezeu să trăiești o viață de dărnicie astfel încât cei din preajma ta, din comunitatea și națiunea ta să fie binecuvântați?

Citește relatarea despre Zacheu din Luca 19:8-10.

8 În ce fel e diferită abordarea lui Isus din acest pasaj? De ce crezi că a trebuit Isus să fie atât de categoric în privința tânărului bogat?

9 Atunci când le spune ucenicilor Săi cum va intra un bogat în Împărăția cerurilor (asemeni cămilei prin urechile acului), ei sunt nedumeriți pentru că lucrul acesta este imposibil! Sau, mai bine spus, fără harul lui Dumnezeu este imposibil. Care este perspectiva lui Isus asupra contribuției lui Dumnezeu și contribuției noastre la mântuire?

Lecția practică nr. 2: Isus răstoarnă percepția noastră despre dreptate.

Citește **Matei 20:1-16**.

10 Ce propoziție folosește Isus la începutul și finalul acestui pasaj? De ce crezi că insistă El asupra acestei idei?

11 Ce este atât de șocant la conceptul de har pentru cei care nu-l merită, în gândirea Orientului Mijlociu antic, dar și în gândirea noastră de astăzi?

12 Citește (sau amintește-ți) răspunsul fratelui mai mare din pilda fiului risipitor din Luca 15:24-32. Cum se aseamănă fratele fiului risipitor cu lucrătorii din vie care au lucrat o zi întreagă și s-au plâns atunci când cei care au lucrat mai puțin au primit aceeași plată?

Lecția practică nr. 3: Isus nu a căutat popularitate, ci a fost aproape de cei smeriți.

Citește **Matei 20:17-34**.

13 În aceste scurte fragmente, ce ne spune Matei despre adevăratul preț pe care trebuie să-l plătim pentru a-L urma pe Isus?

14 Asemenea ucenicilor în Matei 20, cu toții am încercat să fim „vedete” în ochii lui Dumnezeu sau ai altor oameni. Vorbește despre o situație în care această dorință a fost foarte puternică în viața ta.

Într-o întâlnire pe care a avut-o cu doi orbi, Isus a arătat cum să trăim și să ne bucurăm de viață departe de lumina reflectoarelor acestei lumi. Doi orbi oarecare sunt vindecați. De multe ori uităm că această minune – ca de altfel cea mai mare parte a vieții lui Isus – a avut loc departe de centrele de putere și influență ale vremii. Adevăratele celebrități din acea vreme – politice sau religioase – trăiau și activau departe de Isus și mica lui „echipă”. Prin vindecarea celor doi orbi, Isus demonstrează în ce fel putem fi eliberați de robia faimei și a puterii: acordă atenție „celor mici.” Du-te în locurile obscure, marginale, și arată o dragoste extraordinară pentru oameni de rând și chiar „de jos.” Respectă-i pe cei disprețuiți. Oferă porții generoase de milă celor care tânjesc după ea.

16 Harul lui Isus răstoarnă mersul firesc al lumii cu susul în jos. Dacă suntem creștini de mai multă vreme, majoritatea suntem ca „cei dintâi” din pilda lui Isus din Matei 19. Ce înseamnă să iei în serios harul lui Dumnezeu și să-i slujești pe „ultimii” oameni din ziua de azi?

17 Cultura creștină nu este deoc scutită de ispita de a promova vedete. Ai văzut vreodată un păstor, gânditor creștin sau autor care s-a folosit de influența sa pentru a genera schimbări pozitive în lume? Cum putem și noi urma un astfel de exemplu?

Partea III — Aplicații practice

Plan de acțiune: *E ușor să ne facem idoli în inimă, idolul lăcomiei sau cel al plasării siguranței și identității în bogății și lucruri materiale. Dacă Isus ar veni astăzi la tine, care crezi că e idolul pe care l-ar identifica cel mai adânc înrădăcinat în inima ta, acel idol care te împiedică să Îl urmezi pe El? Petrece un timp meditănd la această întrebare. Împărtășește apoi care crezi că ar spune Isus că e idolul inimii tale. Rugați-vă unii pentru alții ca Dumnezeu să vă elibereze de acești idoli și să-L puteți urma pe Isus cu toată ființa.*

Lecția 13:

Isus preia controlul

El e singurul care deține autoritatea deplină!

Scena prezentată aici este una șocantă, pentru că Isus, tâmplarul „autodidact” din Nazaret se plimbă pe străzile orașului, purtându-se de parcă el al fi stăpânul cetății. Imaginați-vă o scenă dintr-un film western, în care un orășel ajunge să fie condus de o ceată de nelegiuiți până într-o zi, când, nu se știe de unde, apare un străin cu o mască pe față care își scoate armele din cingătoare, îi împușcă pe răufăcători, sare în apărarea femeilor și copiilor, se îngrijește de cei răniți și îi scoate din închisoare pe toți oamenii buni aruncați acolo pe nedrept. La un moment dat, cum se desfășoară acțiunea, unul dintre răufăcători îi șuieră printre dinți: „Dar tu cine te crezi? Poate nu ți-ai dat seama, dar asta e orașul nostru!” La care, eroul nostru, fluturându-și pistoalele îi răspunde: „S-au schimbat lucrurile, amice! Nu mai este orașul vostru! Eu sunt șeful acum!” După care, face o pauză, își scoate masca și spune: „Vă aduceți aminte de mine? Eu sunt șeriful, băieți! M-am întors în oraș și am de gând să îndrept toate relele.”

Pe întreg parcursul acestui fragment din Scripturi, Domnul Isus vorbește și se comportă ca și șeriful din istorisirea noastră, venit să salveze orașul din mâinile răufăcătorilor.

Textul de studiat: **Matei 21:1 – 23:39**

Partea I — Identifică problema

Întrebări pentru discuții:

1 Cine este eroul (sau eroina ta) tău favorit, fie ca este vorba despre un personaj real sau imaginar, dintr-o carte, de la televizor, dintr-un film sau din literatură etc.?

2 Cine a reprezentat prototipul sau modelul de autoritate în copilăria ta (un profesor, antrenorul, un lider de la biserică, etc., dar să fie cineva din afara familiei)? În ce fel își exersa autoritatea persoana respectivă?

Partea II — Descoperă principiile eterne

Lecția practică nr. 1: *Isus are autoritatea!*

Citește **Matei 21:1-17**

3 Cum se raportează la Domnul Isus aceste patru grupuri de oameni (mulțimile, ucenicii, „șchiopii și orbii” și liderii religioși) la intrarea Domnului în Ierusalim?

Citește Matei 21:18-27. Pe măsură ce citești, fii pregătit să răspunzi la această întrebare: În ce fel și-a demonstrat Isus autoritatea?

lată ce spune Matt Woodley: „*Fragmentul din Matei 21:1-21:27 ne descoperă pas cu pas ceea ce teologii numesc natura duală a lui Cristos, divinitatea Sa absolută și umanitatea Sa absolută. Există momente când El pare extrem de uman. ... Apoi, în alte ocazii, Isus operează cu o autoritate de Dumnezeu. ... Evangheliile prezintă o formulă teologică simplă și clară: Domnul Isus este 100% Dumnezeu și 100% om. Dacă încerci să diluezi formula chiar și cu 0,05% într-o direcție sau cealaltă, aceea nu mai este Evanghelia.*”

4 Unde îl vedem pe Isus că se comportă ca om 100%?

5 Unde îl vedem acționând în baza autorității Sale divine?

Lecția practică nr. 2: Domnul Isus ne descoperă un strop din harul lui Dumnezeu – și ne avertizează în privința aceasta.

Matei 21:28-22:14 conține trei dintre istorisirile Domnului Isus menite să ne zguduie inima din temelii când înțelegem minunea harului lui Dumnezeu și pericolul care ne paște dacă îl respingem. Citește Matei 21:28 -32.

6 Povestirea aceasta este menită cu dublu scop: ca și avertizare și ca și promisiune. Cine sunt cei avertizați și în ce constă avertizarea?

7 Cui îi este adresată promisiunea, și care este aceasta?

8 Dacă Domnul Isus ar spune istorisirea aceasta astăzi, în ce fel credeți că ar schimba El personajele din versetele 31-32?

Citește a doua istorisire din Matei 22:33-46

9 În ce fel credeți că rezumă povestirea aceasta (cel puțin într-o oarecare măsură) întreaga istorie cuprinsă în Biblie? În alte cuvinte, care este asemănarea dintre gospodarul care și-a îngrijit via cu atâta dragoste și Dumnezeu? Dar între noi și vierii aceia răi și nemiloși, răzvrățiți împotriva stăpânului viei?

Observație pentru liderul de grup: Verbele care fac trimitere la acțiunile gospodarului sau ale lui Dumnezeu sunt verbe care implică acțiune: a sădit, a împrejmuț-o, a săpat, a zidit, a dat-o, a trimis.

Lecția practică nr. 3: Isus oferă tuturor șansa de a intra în Împărăția cerurilor.

Citește Matei 22:1-14, pasaj care prezintă o altă imagine prin care Domnul Isus vorbește despre Împărăția cerurilor.

10 Cum este prezentat Dumnezeu în acest fragment?

11 Care este promisiunea și care este avertizarea din această istorisire?

Partea III – Aplicații practice

Plan de acțiune: 1. *Gândeți la istorisirile Domnului Isus despre gospodarul care a plantat via și despre Împăratul care a făcut nunta fiului său. Ambii au arătat o dragoste deplină, fără margini, și izvorâtă dintr-o inimă sinceră. Așa este și dragostea lui Dumnezeu pentru tine! La sfârșitul acestei lecții, petreceți câteva minute în rugăciune în tăcere, amintindu-vă de dragostea lui Dumnezeu și că în Cristos nu mai este condamnare (Rom. 8:1). Acceptă dragostea Lui, știind că datorită lui Cristos, tu nu mai trebuie să faci fapte, că El a facut tot ce trebuia împlinit și că Dumnezeu nu te poate iubi nici mai mult nici mai puțin decât te iubește deja.*

Lecția 14:

○ mărturie falsă

Fariseismul religios sau neconcordanța dintre vorbe și fapte.

Dacă în capitolul anterior îi întâlnim pe Cărturari, Farisei și Saduchei venind la Domnul Isus cu intenția clară de a-L prinde cu vorba și de a-L ispiți, aproape întreg capitolul 23 descrie criticile reale ale Domnului Isus față de ipocrizia arătată pas cu pas în viața acestor categorii de oameni. De fapt, în toată lucrarea pământească a lui Isus îi găsim pe Cărturari și Farisei prezenți cu fățarnicia lor religioasă afișată în mod ostentativ înaintea oamenilor în diferite ocazii. Domnul Isus îi confruntă direct, la obiect, și fără teamă, demascându-le neconcordanța dintre vorbe și fapte. Atât de dese și false au fost acțiunile fățarnice ale fariseilor, încât au devenit proverbiale, și până în ziua de astăzi se folosesc expresii care să descurajeze ipocrizia, falsitatea și fățarnicia: "Nu fii Fariseu!"

Citește **Matei 23:1-12**

1 Care este sfatul dat de Domnul Isus mulțimilor și ucenicilor Săi la începutul acestui capitol referitor la poziția în societate a cărturarilor și fariseilor?

2 Poziția de autoritate pe care o ocupă contrazice trăirea lor. De ce?

3 Care este motivația faptelor pe care le fac fariseii? (versetele 5 și 7).

Contrastant cu modul de viață ipocrit, Domnul Isus le dă câteva sfaturi celor ce-L ascultă. Explicați:

- Versetul 8 - un singur Învățător
- Versetul 9 - un singur Tată
- Versetul 10 - un singur Dascăl

4 Principiile și valorile divine sunt contrastante cu principiile și valorile pământești la care țineau așa de mult Cărturarii și Fariseii. Care sunt aceste principii și valori accentuate de Domnul Isus în versetele 11 și 12?

Deși ei trebuiau să fie cei care învață pe popor Legea lui Moise, mărturia vieții lor dovedeau că erau "plini de teorie, dar nu exista nici o acoperire în viața practică."

Confruntarea directă a Domnului Isus cu fățarnicia Cărturarilor și Fariseilor continuă și în versetele 13 – 36. El îi confruntă direct, în public, fără ocolișuri. Și asta pentru că faptele lor reprobabile și fățarnice se referă la lucruri veșnice: mărturia vieții lor împiedică pe alți oameni să intre în Împărăția cerurilor! Acest pasaj ar putea avea titlul "Vai de voi!"

5 Citind pasajul, scoateți în evidență versetele în care găsiți expresia "Vai de voi". Care este motivația din fiecare verset pentru care Isus le adresează această expresie?

Acest capitol este plin de expresii dure folosite de Domnul Isus, expresii care subliniază dezaprobarea divină față de mărturia falsă a vieții afișate de Cărturari și Farisei: "Nebuni și orbi!", "Povățuitori orbi", "Fariseu orb!", etc.

6 Găsiți aceste expresii în text și completați "imaginea fariseică" pe care o colorează Domnul atât de plastic.

7 În versetul 33 este adusă o expresie folosită de cel care a "deschis calea Domnului" și este "glasul celui ce strigă în pustie". Cine este acest "Înainte-mergător" și cui adresează el aceleași cuvinte, pe același ton? Cu ce ocazie se petrec aceste lucruri? (Matei 3:1-12).

Domnul mai oferă o șansă Cărturarilor și Fariseilor. Ca unul care cunoștea viitorul, El le spune că va trimite mesageri ca să le vorbească despre pocăință și renunțarea la mărturia falsă pe care o afișau ostentativ înaintea oamenilor. Cu toate acestea, nici acest ultim avertisment nu este luat în seamă. Ei continuă să trăiască în rătăcirea lor, crezând că ceea ce fac, fac bine. Ce auto înșelare!

Ultima parte a capitolului vorbește despre această ultimă șansă. A da cu piciorul în ultima șansă este o alegere greșită și prin urmare aduce consecințe dintre cele mai grave.

8 Citește pasajul de la versetele 35 la 39 și descrie refuzul lor de a asculta, și acțiunile lor împotriva celor care îi atenționează. Ce consecințe atrag asupra lor aceste acțiuni?

Meditație. Este ușor să privim la alții, să-i criticăm și să vedem felul lor de viață duplicitar. Ce facem însă când facem o cercetare și o introspecție a vieții noastre personale? E ușor să văd paiul din ochiul celui alt...când la mine în ochi este bârna!

Mai precis, este ușor să arăți cu degetul spre ipocrizia „acestor oameni” fără să-ți vezi propria ipocrizie. Așa că în timp ce am studiat acest pasaj, nu întreba „Cine este cel mai mare ipocrit pe care-l cunosc?” În schimb, în timp ce citești aceste versete, întreabă-te personal „Care sunt lucrurile din inima mea care ”mă dau de gol” și-mi dezvăluie propria ipocrizie”? În alte cuvinte, bazându-ne pe acest pasaj, care este lucrul cel mai mare din viața ta pentru care Isus s-ar întoarce spre tine și ar zice ”Te iubesc, dar se vede ipocrizia ta!”

În viziunea bisericii noastre, un element important este mărturia, adică felul în care îți trăiești viața acolo unde Dumnezeu te-a așezat. Care este **mărturia** ta? Ceea ce sui este în concordanță cu ceea ce trăiești?

Plan de acțiune: *Au existat situații în care din cauza ipocriziei, tu (sau altcineva din grupul vostru sau din biserică) nu a avut șansa să vestească Evanghelia unor oameni care au nevoie de dragostea Domnului Isus? Dacă cunoașteți astfel de cazuri, amintiți-le și rugați-vă unii pentru ceilalți.*

Lecția 15:

Ultimele învățături ale lui Isus

Se merită să crezi promisiunile lui Isus.

Isus promite o schimbare majoră în bine. Când va veni Împărăția cerurilor în toată plinătatea ei, vei experimenta bucuria și eliberarea în mod complet. Acel mic grăunte de muștar va deveni un pom mare, la umbra căruia se vor adăposti popoarele, boțul de de aluat va deveni pâinea care hrănește întreaga lume. Astfel, Isus ne spune să rămânem tari în suferință, în împotriviri, în lunga noapte a suferinței, pentru că în curând o nouă lume se va naște.

Textul de studiat: **Matei 24:1-25:46**

Partea I — Identifică problema

Întrebări pentru discuții:

1

Ce fel de emoții trezește în tine un nou născut? De ce?

2 Ai vizitat vreodată un loc cu o însemnătate istorică deosebită (monumente istorice)? Ce simbolizează acele construcții?

3 Ce-ți place cel mai mult atunci când ai invitați la masă?

Partea II — Descoperă principiile eterne

Lecția practică nr. 1: Isus ne pregătește pentru ceea ce va veni.

Citește **Matei 24:1-35**

4 De ce crezi că Isus folosește metafora durerilor nașterii pentru a ilustra venirea Împărăției?

5 Pentru oamenii din vremea lui Isus, Templul era clădirea cea mai frumoasă și cea mai sofisticată care a existat vreodată. El era și centrul vieții lor religioase. De ce crezi că afirmațiile lui Isus din versetul 2 au fost atât de șocante pentru ucenici?

Cuvintele din Matei 24:4-25 i-au fascinat pe cercetătorii Scripturii. Potrivit lui Woodley „cea mai bună explicație este că

Isus a vrut să privim lucrurile prin două tipuri de lentile: o lentilă a prezentului vremii lui Isus și o lentilă a viitorului, a finalului zbuciumat al istoriei.”

6 Privind la prezicerile lui Isus, care dintre acestea pot fi privite printr-o lentilă a prezentului lui Isus și o lentilă a finalului istoriei?

Iustin Martirul, un teolog al secolului II, a spus: „Cu cât suntem mai persecutați, cu atât mai mult crește numărul celor care devin creștini devotați în numele lui Isus.”

7 Cum ne îndreaptă Matei 24:14 atenția înspre nădejdea pe care o avem chiar în mijlocul suferinței?

Lecția practică nr. 2: Isus face trimitere la viitor, dar rămâne ferm ancorat în prezent.

Citește **Matei 24:36-51**.

8 De ce este important că Isus pare să ne spună să ne preocupăm *mai mult* de viața noastră din prezent, nu mai puțin?

Citește **Matei 25:1-13**.

9 Prin această pildă despre Mire și fecioare, ce ne spune Isus despre felul în care trăiesc mulți creștini și despre felul în care ar trebui să trăim în așteptarea revenirii Sale?

10 Care este importanța comparației dintre revenirea lui Isus și o nuntă?

Citește Matei 25:14-30.

Woodley spune următorul lucru despre omul care a primit un singur talant: *„Pe tot parcursul acestei evanghelii i-am văzut pe ucenici eșuând – găsim eșecuri flagrante, repetate, pe fiecare pagină – și totuși mila lui Isus este arătată din belșug. Așa că slujitorul acesta nu are nicio scuză pentru lipsa lui de curaj. Teama că s-ar putea să greșească nu este o scuză!”*

11 Ce ne spune Isus despre felul în care ar trebui să ne raportăm la lume?

Citește Matei 25:31-46.

12 Ce legătură face Isus între mila pe care am primit-o de la Dumnezeu și mila pe care trebuie să o arătăm altora?

13 Dă un exemplu concret al felului în care te-ai implicat în comunitatea ta/orașul tău, sau în lume, într-un mod care a lăsat să se vadă Împărăția lui Dumnezeu.

Lecția practică nr. 3: Isus cel plin de milă dorește ca și noi să fim miloși față de alții.

Pentru Isus, mila nu este doar o teorie abstractă sau un ideal de neatins. Nu, pentru Isus, mila rămâne foarte accesibilă, practică și realizabilă. Observați acțiunile specifice ale milei din acest pasaj (Isus le repetă ca să nu le uităm): să-i hrănești pe cei flămânzi, să oferi apă celor setoși, să-i aduci pe cei fără adăpost la tine acasă, să-i îmbraci pe cei goi, să-i vizitezi pe cei din închisoare și să petreci timp cu cei bolnavi. Nici unul din aceste lucruri nu depășește puterile noastre. Oamenii obișnuiți pot îndeplini marea chemare a lui Isus de a arăta milă. În loc să ne spună: „Ia-ți un doctorat în economie ca să poți abolii sărăcia în zece ani”, Isus ne spune pur și simplu: „Am fost flămând și mi-ați dat să mănânc.” Chemarea de a arăta milă ne determină să facem lucruri foarte simple: să fim atenți, să fim alături de cei în nevoi și mai apoi să facem ceva practic pentru a ajuta o ființă umană să se ridice din starea în care este.

14 Care sunt cei din jurul tău care însetează după milă? În ce fel te-ai ocupat de nevoia lor?

15 Isus ne dă o listă cu lucruri foarte practice pe care le putem face pentru alții: să-i vizităm când sunt bolnavi, să-i hrănim pe cei flămânzi și însetați, să-i îmbrăcăm pe cei

goi. În esență, această slujire este holistică. Care e un mod practic prin care și tu poți arăta milă în această săptămână?

16 Ce obstacole (teamă, lene, insensibilitate, etc.) te rețin să nu oferi milă „acestor foarte neînsemnați frați” ai lui Isus?

Partea III — Aplicații practice

Isus ne cere să facem lucruri simple și practice care ne ajută să rămânem aproape de El și de lumea din jurul nostru: „băgați de seamă” (24:4), „păstrați-vă dragostea fierbinte” (24:12), „răbdați până la sfârșit” (24:13). Încă odată, chiar dacă lumea pare că se clatină sub picioarele noastre, Isus ne cheamă să umblăm pe calea uceniciei, trăind fiecare zi din plin (6:34), încrezându-ne în Tatăl nostru pentru pâinea noastră de fiecare zi (6:8), oferind iertare altora (6:14-15), împăcându-ne cu aproapele nostru (5:9), făcând să strălucească lumina în întuneric (5:16), ascultând de Isus (17:5) și fiind cu Dumnezeu care este cu noi (11:28).

Promisiunea lui Dumnezeu de a fi cu noi face posibil ca noi să rămânem tari pe calea „îngustă” a uceniciei.

Plan de acțiune: *Care sunt acele căi înguste din viața ta care te ajută să rămâi lângă Isus? Rugați-vă unii pentru alții în grup, ca Dumnezeu să vă dea fiecăruia putere în mijlocul „durerilor” sfârșitului și ca fiecare să creșteți ca ucenici pe calea îngustă a lui Isus.*

Lecția 16:

Dumnezeu este cu noi

Acceptând să fie răstignit pe cruce în locul nostru, Domnul Isus ne asigură că Dumnezeu este cu noi (indiferent prin ce trecem).

În descrierea lui, Matei nu prezintă moartea Domnului ca pe un eveniment triumfal, glorios; nu Îl vedem pe Isus detașat de suferință și scutit de durerea pe care ar fi resimțit-o orice muritor într-o situație similară. În schimb, înainte să își dea duhul, El Îi adresează Tatălui întrebarea: De ce m-ai părăsit? De ce m-ai lăsat singur? Gândiți-vă numai o clipă câte ar fi putut spune chiar înainte să moară – sau ce alte detalii ar fi putut Matei înregistra referitor la momentul acela. Numai că, în povestirea lui Matei, Domnul Isus marchează clipele acelea nu printr-o afirmație zguduitoare, ci printr-o întrebare – și nu orice fel de întrebare, ci, probabil prin întrebarea care se regăsește în mintea aproape oricui atunci când trece prin suferință. Domnul Isus nu s-a mulțumit doar să umble printre noi, oamenii; nu numai că a devenit un proscris vânat și respins de cei mai mulți; nu numai că a șezut la masă cu niște păcătoși ca noi; nu numai că a purtat rănilor și suferințele noastre, ci și-a asumat neliniștile noastre și a îndrăznit să își pună cele mai năucitoare întrebări, cum facem și noi. Tocmai pentru că a trăit ca oricare dintre noi și și-a pus întrebări ca oricare dintre noi, El a dovedit din plin că este „cu noi”, că înțelege perfect natura noastră umană.

Textul de studiat: **Matei 26:1-27:66**

Partea I — Identifică problema

Întrebări pentru discuții:

1 Ce sentimente îți trezește un copilăș, un nou-născut? De ce?

2 Ai vizitat vreodată un oraș istoric renumit, unul încărcat de semnificație în care există monumente care să evoce trecutul? Ce simbolizează aceste monumente?

3 Din ce cauză te bucuri când vă vin prieteni în vizită și luați masa împreună?

Partea II — Descoperă principiile eterne

Lecția practică nr. 1: *Domnul Isus ne pregătește pentru ceea ce urmează să se întâmple.*

4 Majoritatea copiilor au obiceiul să pună o mulțime de întrebări, mai ales când sunt mici. Îți amintești care era întrebarea pe care o puneai cel mai des când erai mic? (Nu e obligatoriu să fie o întrebare cu substrat religios sau una ...profundă.)

5 n urmă cu aproximativ 30 de ani, un psihiatru pe nume Dr. Karl Menninger a scris o carte intitulată *Whatever Became of Sin?* (rom: *Ce s-a întâmplat cu păcatul?*) Cum ai răspunde la această întrebare? Sincer vorbind, de ce credeți că în vremea noastră oamenilor nu le este limpede ce e păcat și ce nu e? E posibil ca, din cauză că ne-am „modernizat”, conceptul acesta să „nu mai fie la modă”? Cu ce a fost înlocuit conceptul biblic de „păcat”?

Lecția practică nr. 2: Toți suntem păcătoși!

Dacă urmărim cu atenție povestea aceasta lungă și dureroasă care se derulează în fragmentul studiat, vedem că fiecare personaj prezent ajunge, din păcate, să confirme evaluarea făcută de Domnul întregii rase umane: toți suntem mult mai păcătoși decât am fi dispuși să recunoaștem. Într-un fel sau altul, fiecare personaj sau grup de oameni prezenți în povestire prezintă simptomele generale ale mizeriei și păcătoșeniei noastre.

6 Citiți pe rând despre fiecare eveniment prezentat în secvențele de mai jos. După ce le-ați citit, puneți pe rând întrebarea: Cine a fost cel care a păcătuit și în ce a constatat păcatul? (Poate fi vorba despre un singur personaj sau personaj colectiv.)

Matei 26:31-35

Matei 26:36-46

Matei 26:47-68

Matei 26:69-75

Matei 27:1-10

Matei 27:12-26

7 Pornind de la aceste pasaje din Scriptură, cum ați defini sau ați descrie păcatul? Ce este păcatul? Care este esența lui, și încotro ne duce?

8 Cu care dintre personajele din această povestire te asemeni cel mai bine (chiar dacă numai în unele privințe): ucenicii, Petru, Iuda, marii preoți, Pilat, Isus, soldații?

Lecția practică nr. 3: Isus a murit pentru cei păcătoși.

A doua temă majoră prezentă în această istorisire este aceea că Domnul Isus a murit pentru cei păcătoși.

9 În Matei 20:28, Domnul Isus spune că El a venit în lume ca să-și dea viața ca răscumpărare pentru mulți. Ce implicații are imaginea aceasta a răscumpărării cu privire la lucrarea Lui de pe cruce, la starea noastră și natura mântuirii pe care am primit-o?

Citește Matei 20:22 și 26:39. Când Domnul Isus vorbește despre faptul că El trebuie „să bea cupa”, face trimitere la pasaje din Vechiul Testament cum ar fi Isaia 51:17-23.

10 Ce vrea să spună profetul Isaia când spune că oamenii au fost obligați să bea cupa/potirul, că nu au avut de ales?

11 De ce este atât de important faptul că acum Domnul Isus se oferă de bunăvoie să bea cupa/potirul mâniei lui Dumnezeu?

12 Vorbind despre crucea Domnului Isus, John Stott spunea: „Durerea este suportabilă, însă aparenta indiferență a lui Dumnezeu este de nesuportat. Uneori ni-L imaginăm pe Domnul plimbându-se agale pe străzile cerului, poate chiar moțâind pe vreun tron acolo în rai, în timp ce mii sau milioane de oameni mor de foame aici jos pe pământ.” Ce idee transmite citatul acesta și faptul că Dumnezeu s-a lăsat răstignit pe o cruce despre felul în care Îl percepem uneori pe Dumnezeu?

13 Rușinea este sentimentul acela de discomfort datorat gândului că nu ne ridicăm la măsura așteptărilor celorlalți, și că dacă ar ajunge să ne cunoască cu adevărat, oamenii ne-ar respinge. În ce fel a luat Cristos asupra Lui povara rușinii noastre și cum anume a purta-o El la cruce?

14 Acum că știm că Domnul Isus a luat asupra Lui povara rușinii și a vinovăției noastre, există vreo diferență în felul în care ne raportăm la ceilalți și la noi înșine?

Partea III — Aplicații practice

Domnul Isus ne cere să exersăm un fel de disciplină personală care să ne ajute să rămânem într-o raportare corectă față de El și cei din preajma noastră: vegheați/băgați de seamă (24:4), aveți grijă ca dragostea voastră să nu se răcească (24:12), rămâneți fermi în ceea ce credeți (24:23) și îndurați suferința. Domnul ne spune încă o dată că deși ni se pare că acum lumea ni se așterne la picioare, trebuie să fim gata să acceptăm ucenicia așa cum a gândit-o El, învățând-o pas cu pas (6:34), având încredere că Tatăl nostru cel ceresc ne va asigura pâinea cea de toate zilele (6:8), acordând iertare (6:14-15), trăind în pace cu aproapele nostru (5:9), lăsând ca lumina noastră să strălucească și în cele mai întunecate unghere (5:16), ascultând de Isus (17:5) și rămânând cu Dumnezeu care ne promite că va fi cu noi (11:28). Promisiunea lui Dumnezeu că El va fi cu noi în toate zilele face posibilă rămânerea noastră în școala uceniciei Lui.

Plan de acțiune:

1. Care a fost cea mai dureroasă întrebare pe care ți-ai pus-o vreodată (sau care încă te macină)? Ce să îi cerem Domnului în rugăciune pentru tine?
2. Gândește-te câteva minute în tăcere la povestea morții Domnului Isus. După ce ai meditat și te-ai rugat, asupra cărui aspect legat de crucea lui Cristos crezi că trebuie să te focalizezi mai mult în aceste zile? Ce anume se leagă cel mai profund de inima ta, când te gândești la acest măreț eveniment? Având în vedere toate acestea, ce să îi cerem Domnului în rugăciune pentru tine în săptămâna care urmează?
3. Există în cercul tău de apropiați persoane care consideră că Dumnezeu este în aparență indiferent la necazul sau situația lor, și au o mulțime de întrebări care îi macină? Haideți să ne rugăm pentru ei!

Lecția 17:

Învierea

Cuvântul care schimbă lumea.

În Matei 28 întreaga atmosferă a narațiunii Evangheliei se schimbă. Cu autoritate deplină, Isus revine din moartea sa brutală și le spune ucenicilor: *„Nu vă temeți; duceți-vă de spuneți fraților Mei să meargă în Galilea: acolo Mă vor vedea... Toată puterea Mi-a fost dată în cer și pe pământ... Și iată că Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacului.”* (28:10,18,20). Este afirmația sigură a Unicei ființe care a venit vreodată și a plecat pentru ca să revină din nou în acest cadru viciat de păcat al lumii noastre. E ca și cum Isus ar spune: *„Nu vă temeți. Există o viață nouă dincolo de zidurile acestei închisori a păcatului, răului și morții. Toate lucrurile pot fi reparate; toate viețile distruse pot fi vindecate; toate poveștile triste pot deveni un vis urât. Știu unde este ieșirea. Am trasat un drum spre libertate, dar trebuie să Mă credeți. trebuie să Mă urmați!”*

Textul de studiat: **Matei 28:1-20**

Partea I — Identifică problema

Întrebări pentru discuții:

1 Ce a însemnat Paștele pentru tine în copilărie sau înainte să vii la Cristos?

2 Care este pentru tine cea mai ciudată sau cea mai incredibilă parte a istoriei Învierii?

Partea II — Descoperă principiile eterne

Lecția practică nr. 1: *Dumnezeu în persoana lui Isus a devenit „Dumnezeu cu noi”.*

Citește relatarea Învierii din Matei 28.

Este surprinzător că două femei, „Mariile”, sunt primele care-l întâlnesc pe Domnul înviat. Matt Woodley spune: „În lumina Învierii, pentru Maria [Magdalena] acesta nu era sfârșitul; pentru Maria, femeia renumită mai ales pentru trecutul ei infam, însemna începutul unei lumi complet noi.”

Întrebări pentru discuții:

1 De ce crezi că subliniază Matei această întâlnire?

2 Numește câteva sentimente (afară de tristețe) pe care ucenicii trebuie să le fi simțit la moartea lui Cristos. Deci,

ce a însemnat Învierea pentru ei, pe lângă revederea prietenului și Domnului lor drag?

3 Matt Woodley spune: „*In Matei capitolul 1, citim că Dumnezeu, în persoana lui Iisus, a devenit Dumnezeu-cu-noi. Cu alte cuvinte, El a pătruns în existența noastră limitată, închistată. A devenit prizonier ca și noi*”. Folosind metafora aceasta, ce înseamnă învierea lui Cristos pentru noi?

4 În Matei 28:11-15, mării preoți concep un plan pentru a nega faptul că Învierea a avut loc. De ce crezi că Matei a inclus această parte a istorisirii? În ce fel se leagă ea de încredere și necredință?

5 Dezvăluie un moment în care realitatea învierii a devenit tangibilă pentru tine. Cum te-a ajutat acea nădejde să traversezi o situație cumplită?

| Lecția practică nr. 2: Învierea schimbă totul.

Am putea fi tentați să minimalizăm implicațiile sociale profunde ale Învierii. Imaginează-ți oameni precum Maria Magdalena sau primii ucenici surprinși de mesajul Învierii. Ca și statut social, erau destul de jos. Moral, n-au reușit să-și mențină cazierul curat. Spiritual, deseori și-au etalat mediocra și puțina lor credință. Dar acum, în lumina Învierii, o nouă lume s-a deschis pentru ei. În și

prin Înviere, acești oameni disprețuiți social au găsit demnitate și semnificație. Isus le-a conferit onoare și încredere în valoarea lor. Isus Cristos cel înviat inspiră în sufletele lor făgăduințe care le îmbogățesc viața: „Nu vă temeți. Duceți-vă și faceți ucenici. Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacului.”

6 Descrie un moment în care cineva de la care nu te așteptai a făcut ca Învierea să devină reală în viața ta.

Partea III — Aplicații practice

Prin răstignire și înviere, Dumnezeu Tatăl a luat fiecare element tragic, imposibil și zdrobitor și le-a împletit pe toate în victoria lui Isus. Acum, în lumina învierii lui Isus, ucenicii sunt plasați în aceeași postură. Nu mai există drumuri fără ieșire nici pentru noi. Așa cum a făcut-o pentru Isus, Dumnezeu Tatăl ia lucrurile destinate să ne distrugă, sau cel puțin să ne ducă în situații disperate fără ieșire – eșecul, durerea, suferința, chiar moartea – și le țese pe toate în istoria răscumpărării noastre.

Plan de acțiune:

1. Care zone din viața ta par a fi fără ieșire, fără soluții? Rugați-vă ca grup pentru ca speranța învierii să infiltreze aceste zone devastate ale vieților, căsătoriilor, relațiilor, slujbelor voastre. Rugați-l pe Domnul să aducă viața și vindecarea Sa.
2. Cum ai putea să împărtășești săptămâna aceasta cu alții bucuria Învierii?

Lecția 18:

Marea Trimitere

“Voi veți primi o putere când va veni Duhul Sfânt peste voi și-Mi veți fi martori ...”

Pasajul din matei 28:18-20 este numit de obicei “Marea Trimitere” și, în opinia multor comentatori, reprezintă cheia pentru înțelegerea mesajului cărții. Aceste versete încheie într-un mod magnific secțiunea finală care a început în 27:57. În același timp, pasajul aduce întreaga Evanghelie la o concluzie dinamică, o concluzie care, în definitiv, este mai degrabă un început decât un sfârșit. „Înfrângerea” de la Golgota este transformată în „Triumful” din Galileea, și tocmai pe această transformare se întemeiază misiunea Bisericii „până la sfârșitul veacului”.

Textul de studiat: **Matei 28:16-20**

Întrebări pentru discuții:

1 Pasajul începe cu precizarea faptului că ucenicii au ascultat de porunca Domnului de a merge în Galileea, acolo unde El le-a spus să o facă. Nu știm câți ucenici au fost prezenți acolo – cei 11 sau poate cei 500 la care face referire Pavel în 1 Cor. 15:6 – dar ni se precizează că unii dintre ei s-au îndoit. De ce credeți că Matei nu mătură sub covor acest moment?

2 Înainte de a le da porunca de a merge și a face ucenici, Domnul Isus îi încurajează cu una dintre cele mai extraordinare adevăruri: *Toată puterea/autoritatea Mi-a fost dată în cer și pe pământ.* Care este legătura dintre realitatea autorității lui Isus (Mat.28:18) și însărcinarea de a face ucenici? În ce fel această promisiune ne dă speranță și totodată și autoritate în numele Lui?

3 Descrieți misiunea pe care Isus le-o dă ucenicilor în v. 19-20a. Care sunt elementele/etapele acestei misiuni/însărcinări și care este semnificația lor (de ce sunt importante)?

4 Cui crezi că se aplică această însărcinare pe care Isus o dă ucenicilor? Cum definești conceptul de ucenic și cine crezi că sunt astăzi ucenicii lui Isus?

5 Ce crezi că înseamnă cu adevărat să faci ucenici în lume? Cum poți fi mai implicat în a face ucenici și a împlini astfel Marea Însărcinare/Marea Trimitere?

6 De obicei, ultimele cuvinte ale unei persoane sunt deosebit de importante. În ultimul verset, Isus spune: „Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacului.” De ce este atât de important să ne facă promisiunea aceasta la sfârșitul cărții

și cum se contopește ea cu întreaga temă din Matei (vezi în special Matei 1:23 și 18:20)?

În timpul zilelor între învierea și înălțarea Sa, Isus a “construit” încrederea ucenicilor Săi, echipându-i pentru misiunea pe care le-a încredințat-o. El a demonstrat și a mărturisit adevărul despre el însuși, iar apoi i-a lăsat cu o sarcină clar definită și cu promisiunea puterii prin care vor îndeplini această sarcină.

Textul de studiat: **Fapte 1:1-11**

Întrebări pentru discuții:

7 Versetul cheie al acestui pasaj este fără îndoială versetul 8, în care Isus revine asupra însărcinării pe care le-a dat-o ucenicilor: *Voi însă veți primi putere atunci când va veni Duhul Sfânt peste voi și-Mi veți fi martori în Ierusalim, în toată Iudeea, în Samaria și până la marginile pământului.* De ce crezi că e important că Isus vorbește în primul rând despre puterea necesară pentru a fi martori? Care este sursa acestei puteri și care sunt implicațiile care decurg de aici?

8 Încearcă să te pui în pielea apostolilor, la acel moment. Cum te-ai simți dacă tu ai fi fost unul dintre primii cărora li s-a încredințată această sarcină?

Ai avut zile în care nu te-ai simțit încrezător, ci fricos? Dumnezeu să te încurajeze în această zi, cu puterea și tăria din Cuvântul Său!

9 Citește încă o dată versetul 8 și observă cu atenție locurile unde Domnul Isus le spune ucenicilor că vor fi martori. Observi o progresie în acest sens? Cum ai putea explica acest lucru și ce importanță practică are pentru fiecare din noi?

10 În finalul versetului 8, Isus precizează că mărturia despre Isus trebuie dusă până la marginile pământului (conform și cu Matei 24:14 – *Această Evangheligie a Împărăției va fi vestită întregii omeniri, ca o mărturie pentru toate neamurile; și atunci va veni sfârșitul.*) Crezi că la ora actuală este împlinit acest aspect al poruncii Domnului Isus – a ajuns Evanghelia până la marginile pământului și a fost vestită ea întregii omeniri? Argumentează-ți răspunsul.

11 Care crezi că este responsabilitatea ta la împlinirea Marii Trimiteri și cum crezi că poți să-ți aduci aportul astfel încât Evanghelia să fie vestită până la împlinirea deplină a poruncii lui Cristos? (În acest sens, poate te ajută să-ți definești care este Ierusalimul tău, Iudeea ta, Samaria ta, care sunt pentru tine marginile pământului.)
